Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Komunitní střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na Domažlicku na období 2020–2024

Dokument byl zpracován v rámci projektu „Rozvoj komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku“, který je podpořen finančními prostředky z ESF a ze státního rozpočtu ČR v rámci Operačního programu Zaměstnanost, reg. č. CZ.03.2.63/0.0/0.0/16_063/0006565.

Obsah

1. Úvodní informace o komunitním plánování sociálních služeb na Domažlicku 1

1.1 Cíl komunitního plánování a smysl komunitního plánu 1

1.2 Organizace komunitního plánování na Domažlicku 1

1.3 Průběh projektu na zahájení 3. etapy komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku 3

2. Popis aktuální sociální situace 4

2.1 Charakteristika SO ORP Domažlice 4

2.2 Obyvatelstvo 5

2.3 Bydlení 5

2.4 Nezaměstnanost 6

2.5 Zadluženost obyvatel 6

2.6 Senioři a osoby se zdravotním postižením 7

2.7 Děti, mládež, rodiny s dětmi 8

2.8 Ostatní osoby ohrožené sociálním vyloučením 9

2.9 Sociálně vyloučené lokality 9

2.10 Sociální služby v území 9

3. Průzkumy zaměřené na potřeby občanů či zajištění potřebných služeb 12

3.1 Závěry z průzkumu potřeb osob se sluchovým postižením na Domažlicku 12

3.2 Závěry z průzkumu potřeb seniorů na Postřekovsku 14

3.3 Závěry z průzkumu klientů rané péče v okresu Domažlice 15

4. SWOT analýzy stávajícího systému sociálních služeb pro jednotlivé cílové skupiny uživatelů služeb a vize života cílových skupin v sociální oblasti v regionu 18

5. Cíle rozvoje sociálních a souvisejících služeb na Domažlicku 22

5.1 Prioritní oblast: služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením 23

5.2 Prioritní oblast: služby pro děti, mládež, rodiny 33

5.3 Prioritní oblast: služby pro ostatní osoby ohrožené sociálním vyloučením 33

5.4 Prioritní oblast: opatření a aktivity společné všem cílovým skupinám 37

6. Naplňování plánu a jeho kontrola 46

1. Úvodní informace o komunitním plánování sociálních služeb na Domažlicku

1.1 Cíl komunitního plánování a smysl komunitního plánu

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku navázala na proces, ke kterému město Domažlice přistoupilo již v roce 2006.

Sociální služby představují pomoc a podporu pro občany v nepříznivých situacích, kteří si z různých důvodů nemohou sami pomoci. Aby tyto služby občanům efektivně pomáhaly, je třeba, aby jejich zaměření a činnosti odpovídaly aktuálním potřebám sociálně znevýhodněných občanů. Sociální služby zároveň fungují v prostředí, ve kterém jsou finanční zdroje pro jejich činnosti omezené, a jejich podpora je dána zaměřením a prioritami státu, kraje a obcí v rámci sociálních politik. Pro rozvoj efektivního systému sociálních (a souvisejících) služeb je třeba zjistit aktuální potřeby poskytování těchto služeb a v závislosti na aktuálních zdrojích a místních podmínkách pro jejich poskytování a za spolupráce všech subjektů, kterých se problematika sociálních služeb týká, naplánovat aktivity vedoucí k optimálnímu rozvoji těchto služeb. Toto byl hlavní cíl 3. etapy komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku.

Dílčí cíle vedoucí k naplnění tohoto cíle byly následující:

- zmapovat aktuální situaci v sociální oblasti v regionu,
- vyhodnotit naplňování druhého komunitního plánu,
- opětovně realizovat plánování rozvoje sociálních služeb za účasti všech subjektů působících v systému sociálních služeb a podpořit tak rozvoj fungujícího místního partnerství těchto subjektů,
- definovat opatření a konkrétní aktivity určené k realizaci ve střednědobém horizontu (2020–2024),
- vytvořit nástroj (aktualizovaný komunitní plán sociálních služeb) pro rozhodování politické reprezentace v oblasti sociální péče a pro koordinaci zájmů a aktivit poskytovatelů i uživatelů služeb působících na Domažlicku.

Hlavními výstupy 3. etapy plánování sociálních služeb jsou:

- Komunitní střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na Domažlicku na období 2020–2024
- Katalog sociálních a souvisejících služeb a institucí na Domažlicku
- Webová sekce k sociálním a souvisejícím službám na Domažlicku

Předložený dokument Komunitní střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na Domažlicku na období 2020–2024 představuje živý a otevřený dokument, který bude procházet pravidelnou aktualizací formou ročních realizačních plánů a reagovat na potřeby obyvatel regionu, vstřebávat aktuální změny, nové informace, příležitosti a priority. Představuje strategii rozvoje sociálních služeb pro domažlický region, dle které je žádoucí realizovat sociální politiku v regionu.

1.2 Organizace komunitního plánování na Domažlicku

Projekt, který odstartoval realizaci třetí etapy komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku, probíhal od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2019 s následující organizační strukturou:

Pracovní skupiny KPSS

Pracovní skupiny jsou základním prvkem organizační struktury komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku. Hlavním principem komunitního plánování je zapojování všech účastníků systému sociálních služeb do procesu plánování. Tento princip je uplatňován zejména účastí uživatelů, poskytovatelů a zástupců zadavatele služeb (představitelů měst a obcí) v pracovních skupinách. Ve 3. etapě byly vytvořeny dvě pracovní skupiny:

- ✓ senioři a osoby se zdravotním postižením
- ✓ děti, mládež a rodiny s dětmi a ostatní osoby ohrožené sociálním vyloučením

Pracovní skupiny se setkávaly průběžně po celou dobu realizace projektu. Projednávaly nedostatky v sociální oblasti zjištěné při mapování aktuální sociální situace na Domažlicku, příp. nově zjištěné a navrhovaly možnosti řešení a konkrétní aktivity vedoucí k rozvoji sociálních (a souvisejících) služeb v regionu. Kromě setkání pracovních skupin probíhala také užší setkání ke konkrétním tématům. Na setkáních probíhala také prezentace místních sociálních a souvisejících služeb. Výstupy z pracovních setkání jsou podkladem pro strategickou část komunitního plánu. Konkrétně proběhla následující setkání:

- společná setkání pracovních skupin – 7. 3. 2018, 25. 6. 2018, 21. 11. 2018, 14. 11. 2019
- pracovní skupina „senioři a osoby se zdravotním postižením“ – 26. 9. 2018, 21. 2. 2019, 29. 4. 2019, 26. 9. 2019
- pracovní skupina „děti, mládež, rodiny s dětmi a ostatní osoby ohrožené sociálním vyloučením“ – 26. 9. 2018, 21. 2. 2019, 29. 4. 2019, 24. 10. 2019
- setkání k potřebám neslyšících – 19. 6. 2019
- setkání k průřezovým tématům – 6. 11. 2019

Řídící výbor

Úkolem řídícího výboru pro realizaci komunitního plánování sociálních služeb bylo zejm.:

- supervize průběhu projektu,
- připomínkování výstupů z jednání pracovních skupin,
- projednání a schválení komunitního plánu,
- zajištění komunikace s Radou a Zastupitelstvem města Domažlice (případně dalšími orgány).

Setkání řídícího výboru se uskutečnilo 12. 2. 2018, 27. 4. 2018, 10. 9. 2019, 11. 1. 2019, 4. 10. 2019, 27. 11. 2019 a 17. 12. 2019. Řídící výbor projednával harmonogram jednotlivých aktivit, zpracované SWOT analýzy a vize za jednotlivé cílové skupiny uživatelů služeb, zaměření průzkumů potřeb občanů/uživatelů služeb, průběžné výstupy z pracovních skupin a dále schvaloval základní listinu komunitního plánování sociálních služeb a návrh komunitního plánu. V neposlední řadě proběhlo jednání k vypořádání připomínek k návrhu plánu získaných v rámci veřejného připomínkování.

Zapojení uživatelů sociálních služeb a veřejnosti

Zástupci uživatelů služeb a zájemci o problematiku z řad široké veřejnosti se účastnili setkání pracovních skupin a veřejných setkání. Dále proběhla následující setkání, na kterých byly zjišťovány potřeby účastníků:

- setkání neslyšících osob v Domažlicích,
- setkání s rodinami pečujícími o zdravotně postižené děti (klienty rané péče),
- setkání se seniory v Postřekově.

Zapojení zadavatelů sociálních služeb

Zástupci obcí se účastnili setkání pracovních skupin a jednání řídícího výboru. O sociální problematice a komunitním plánování sociálních služeb byli informováni zejm. V rámci individuálních jednání na obcích, která se uskutečnila k tématu dostupného a sociálního bydlení a pečovatelské službě, a prostřednictvím setkání Mikroregionu Dobrohost.

1.3 Průběh projektu na zahájení 3. etapy komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku

Do projektu na zahájení 3. etapy komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku bylo v úvodu zapojeno 40 z 58 obcí spadajících do SO ORP Domažlice. V průběhu realizace projektu se zapojila 1 z původně nezapojených obcí a v srpnu 2019 se zapojilo do projektu také město Kdyně se svými spádovými obcemi.

V úvodní části komunitního plánování byla shromažďována data o aktuální sociální situaci v regionu a zároveň bylo zhodnoceno naplňování druhého komunitního plánu. Mapování aktuální situace bylo dovršeno zpracováním dokumentů popisujících základní socio-demografická data týkající se domažlického regionu, poskytované sociální služby v území a zdroje systému sociálních služeb. Završením úvodní mapující fáze bylo také zpracování SWOT analýz stávajícího systému sociálních služeb pro jednotlivé cílové skupiny uživatelů služeb. Tím byl získán komplexní obraz o aktuální situaci v sociální oblasti v regionu.

Pro druhou část plánování byla obnovena činnost pracovních skupin z druhé etapy. Před projednáváním zjištěných nedostatků v sociální oblasti z úvodní fáze procesu zpracovaly pracovní skupiny vize života cílových skupin v sociální oblasti v regionu. Tyto vize představují ideální podobu života cílových skupin v kontextu sociální oblasti v budoucnu a ukazují, jaké služby a komu budou v budoucnu v ideálním případě poskytovány.

V průběhu projednávání nedostatků v pracovních skupinách a řídícím výboru bylo navrženo a schváleno zaměření průzkumů potřeb občanů, uživatelů služeb, a došlo k jejich realizaci (průzkum potřeb osob se sluchovým postižením, průzkum potřeb seniorů na Postřekovsku a průzkum potřeb klientů rané péče). Bylo také vyhodnoceno naplnění realizačního plánu na rok 2018 a zpracován realizační plán na další rok 2019.

Průběžné výstupy z plánování (SWOT analýzy a vize, Realizační plán na rok 2019) byly předloženy Radě města Domažlice k projednání.

Z výstupů z pracovních skupin byl poté zpracován návrh Komunitního střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb na Domažlicku na období 2020–2024 a Realizační plán rozvoje sociálních služeb na Domažlicku na rok 2020, které byly projednány řídícím výborem, prošly veřejným připomínkováním a byly předloženy k projednání Radě a Zastupitelstvu města Domažlice.

Nedílnou součástí plánování sociálních služeb byla informační kampaň, která probíhala po celou dobu plánování. V rámci kampaně byly distribuovány pozvánky na pořádané akce a setkání a byly šířeny informace o sociálních službách a komunitním plánování sociálních služeb – osobně v rámci individuálních či skupinových setkání a jednání, prostřednictvím webové stránky města Domažlice a článků v obecních zpravodajích vydávaných některými obcemi a městy v regionu a v rámci pořádaného Dne sociálních služeb v Domažlicích. Informační kampaň o sociální problematice nadále podpoří zejm. aktualizovaný katalog poskytovatelů sociálních služeb a institucí a webová sekce k sociálním službám na Domažlicku, které byly zpracovány před koncem plánování.

2. Popis aktuální sociální situace

2.1 Charakteristika SO ORP Domažlice[1]

Správní obvod obce s rozšířenou působností (SO ORP) Domažlice leží v jihozápadní části Plzeňského kraje a svou polohou patří mezi pohraniční správní obvody. Západní část území sousedí se Spolkovou republikou Německo, zbývající část území hraničí se čtyřmi správními obvody Plzeňského kraje (Horšovský Týn, Klatovy, Přeštice a Tachov). Správní obvod zahrnuje 58 obcí, z nichž pět (Bělá nad Radbuzou, Domažlice, Hostouň, Kdyně a Poběžovice) má statut města a tři z těchto měst mají pověřený obecní úřad (Domažlice, Kdyně a Poběžovice), 3 obce mají statut městyse. Na daném území je zřejmá převaha malých obcí s počtem obyvatel do 500 (41). Hustota zalidnění je ve srovnání s celorepublikovým průměrem poměrně nízká, činí 53,1 osob na km^2 a celkový počet obyvatel k 31. 12. 2016 činil 40 491.

Obrázek 1. Území SO ORP Domažlice

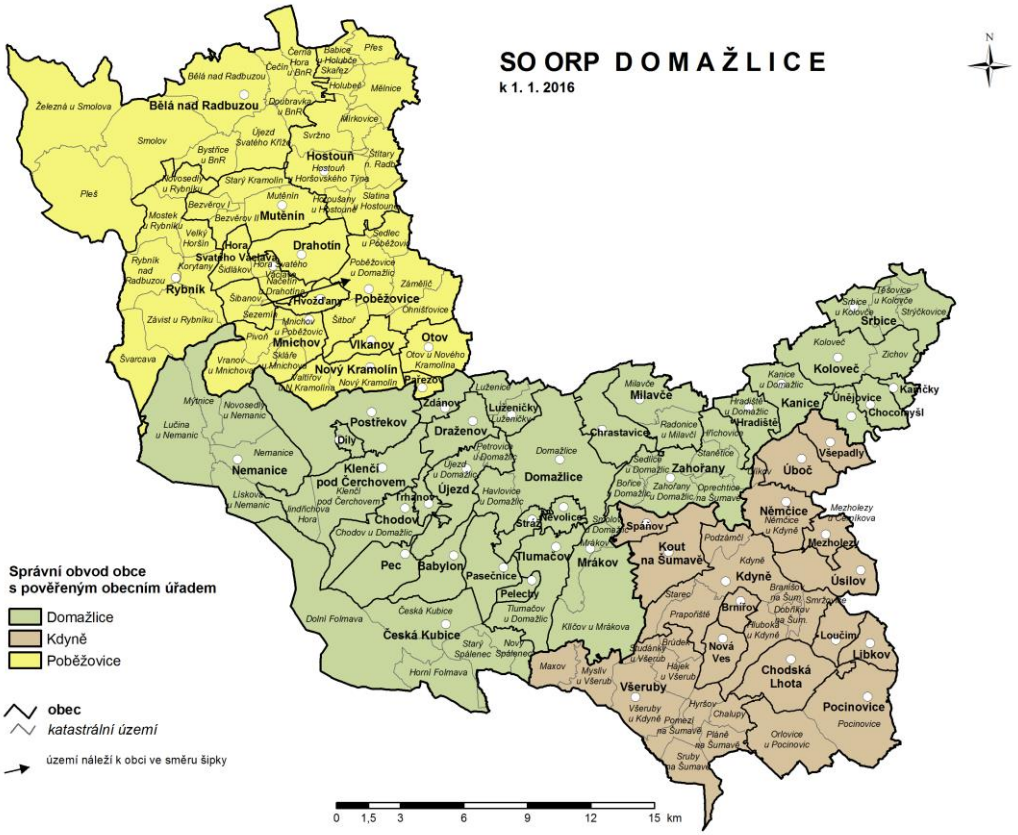

Zdroj: Statistický úřad ČR

[1] CpKP ZČ, 2018. Základní socio-demografický popis území SO ORP Domažlice a doplnění dat za POÚ Kdyně.

2.2 Obyvatelstvo[2]

K 31. 12. 2016 žilo na území správního obvodu ORP Domažlice 40 419 obyvatel, tj. 7 % z celkového počtu obyvatel Plzeňského kraje.

Z hlediska počtu obyvatel žijících na území zaujímá prvenství město Domažlice, jakožto centrum SO ORP. Bydlelo zde 11 177 obyvatel, což je přibližně jedna čtvrtina, tj. 27,6 % obyvatel regionu. Nejpočetnější skupinou obcí ve SO ORP Domažlice jsou obce s počtem obyvatel od 1 do 199 obyvatel.

Z celkového počtu obyvatel SO ORP Domažlice představují k 31. 12. 2016 muži počet 7 363 a 7 220 ženy. Podíl mužů je na daném území mírně nižší, tvoří 49,5 % celkového počtu obyvatel regionu.

Dětská složka ve věku 0–14 let v roce 2016 čítala celkem 6 254 osob (15,4 %), což je nejvíce za posledních sedm let. V této věkové kategorii se projevuje pravidelný rostoucí trend.

Další skupinou obyvatel jsou osoby v produktivním věku 15–64 let, ke které náleželo ke konci roku 2016 celkem 26 597 jedinců, tedy 65,68 %. I když jde z pohledu celkového počtu obyvatel území o nejpočetnější věkovou skupinu, její stav má pravidelnou klesající tendenci, meziročně téměř o 1 %.

Opačný trend vykazuje skupina seniorů 65+, která meziročně roste průměrně o 0,5 %, v roce 2016 žilo v regionu 7 640 osob v této věkové kategorii (18,86 %). Těmito údaji se potvrzuje globální trend stárnutí populace, jehož indikátorem je index stáří. Vývoj tohoto ukazatele potvrzuje stárnutí populace území v celé časové řadě (2010–2016) meziročně zhruba o 3,5 %. V roce 2016 dosáhl hodnoty 122,2 %. Stárnutí populace se také projevuje v dalším demografickém ukazateli, a to v průměrném věku obyvatel. Ten se v časové řadě na daném území zvýšil z 39,6 na 41,1 let u mužů a ze 41,8 na 43,3 let u žen.

Celkově se na daném území v období 2010–2016 meziročně počet obyvatel zvýšil o 205 obyvatel. Tento stav byl způsoben především migračním přírůstkem, který v SO ORP dosahuje pravidelně kladných hodnot. Přirozený přírůstek dosahoval ve sledovaném období jak kladných (nejvíce 28 v roce 2010), tak záporných hodnot (nejméně -66 v roce 2011).

Co se týče národnostního složení obyvatel, k 30. 9. 2017 se na území okresu Domažlice nacházelo celkem 3 053 cizinců, tj. 10 % všech cizinců žijících v Plzeňském kraji. Nejvíce byla zastoupena skupina cizinců z Vietnamu, a to s povolením k trvalému pobytu. Celkově tvořili občané Vietnamu 37,21 % z celkového počtu cizinců žijících na území okresu. Následují občané Slovenska (21,26 %), Německa (12,61 %), Ukrajiny (11,79 %), Bulharska (3,57 %) a Rumunska (3,41 %). Podíl cizinců žijících na území okresu Domažlice má stále mírně rostoucí trend. Za posledních 6 let představuje jejich nárůst téměř 34,5 %. Nejpočetnější skupinu tvoří stabilně Vietnamci, největší nárůst za uvedené období však vykazují Rusové (o 55,56 %) a Poláci (o 40,74 %).

2.3 Bydlení [3]

Z vybraných dat o stavu domů v roce 2011 je patrné, že na území SO ORP Domažlice převažovalo bydlení v rodinných domech (88,3 % z celkového počtu 8 571 obydlených domů), jejichž vlastníky jsou fyzické osoby (93,6 %). Nejmasivnější výstavba odpovídá období let 1920–1970.

[2] CpKP ZČ, 2018. Základní socio-demografický popis území SO ORP Domažlice a doplnění dat za POÚ Kdyně.
[3] CpKP ZČ, 2018. Základní socio-demografický popis území SO ORP Domažlice a doplnění dat za POÚ Kdyně.

Na sledovaném území bylo dle Sčítání lidí, bytů a domů z roku 2011 dále celkem 15 444 obydlených bytů, většina (57,8 %) v rodinných domech. Většina bytů byla ve vlastním domě (54,14 %), nájemních bytů je 18,9 %.

Dle dotazníku pro starosty obcí, který vyplnilo celkem 21 z 58 obcí, bylo celkem ve vlastnictví těchto obcí 2 111 bytů. Většina z těchto bytů byla obecních (1 879) a 235 bylo bytů zvláštního určení. Byty zvláštního určení jsou koncipovány pro bydlení seniorů a invalidních občanů. Tyto byty vlastní 5 obcí (Domažlice, Klenčí pod Čerchovem, Poběžovice, Bělá nad Radbuzou a Kdyně), které mají tyto byty umístěné v rámci tzv. domů s pečovatelskou službou.

Z dat o počtech žadatelů o byt je zřejmé, že v území je zájem o pronájem obecních bytů. V letech 2018 a 2019 evidovaly obce regionu průměrně 282 žadatelů o obecní byt a 167 žadatelů o byty zvláštního určení, tj. byty pro seniory či osoby se zdravotním postižením.

Z dotazníkového šetření vzešly dále informace o počtech ubytoven na území Domažlicka. 5 ubytoven se nachází na území města Domažlice a vždy 1 ubytovna se nachází na území obce Česká Kubice a měst Bělá nad Radbuzou a Kdyně. Většina z těchto ubytoven ubytovává agenturní zaměstnance. V regionu se nenachází ubytovna splňující hygienické a technické parametry a mající souhlas obce s vyplácením doplatku na bydlení.

2.4 Nezaměstnanost[4]

V roce 2017 tvořil podíl nezaměstnaných osob v území SO ORP Domažlice celkem 2,1 %, přičemž podíl nezaměstnaných od roku 2014 do roku 2017 klesá. Klesá také počet uchazečů o místo a počet uchazečů na 1 pracovní místo (0,5 dosažitelných uchazečů o zaměstnání na 1 pracovní místo v evidenci ÚP v roce 2017, 2,4 v roce 2014). Obcí s nejvyšším podílem nezaměstnaných osob byl Mnichov (8,15 %).

V evidenci úřadu práce převažovali v roce 2016 v okrese Domažlice uchazeči o zaměstnání s nejvyšším dokončeným vzděláním středním bez maturity (vyučení), tvořili 41,83 % uchazečů a se základním vzděláním (31,51 %). Dále převažovali uchazeči ve věku 55–64 let (24,23 %) a 35–44 let (22,65 %), kteří společně tvoří necelou polovinu uchazečů o práci. Převažovali uchazeči nezaměstnaní méně než 3 měsíce (38,86 %). Uchazečů o zaměstnání, kteří jsou v evidenci déle než 2 roky, bylo 26,84 %.

2.5 Zadluženost obyvatel[5]

Dle mapy exekucí, která eviduje data o počtech a výši exekucí fyzických osob starších 15 let, byl v roce 2017 v SO ORP Domažlice podíl obyvatel starších 15 let v exekuci 8,77 % (3 007 osob), průměrná jistina na 1 exekuci činila 312 870 Kč a na jednu osobu v exekuci připadalo 5,3 exekucí. Nejvyšší podíl osob v exekuci byl v roce 2017 v Nemanicích (32,57 %) a Hvožďanech (24,14 %). Míru zadluženosti v obcích SO ORP Domažlice v roce 2017 znázorňuje následující obrázek.

[4] CpKP ZČ, 2018. Základní socio-demografický popis území SO ORP Domažlice a doplnění dat za POÚ Kdyně.
[5] CpKP ZČ, 2018. Základní socio-demografický popis území SO ORP Domažlice a doplnění dat za POÚ Kdyně

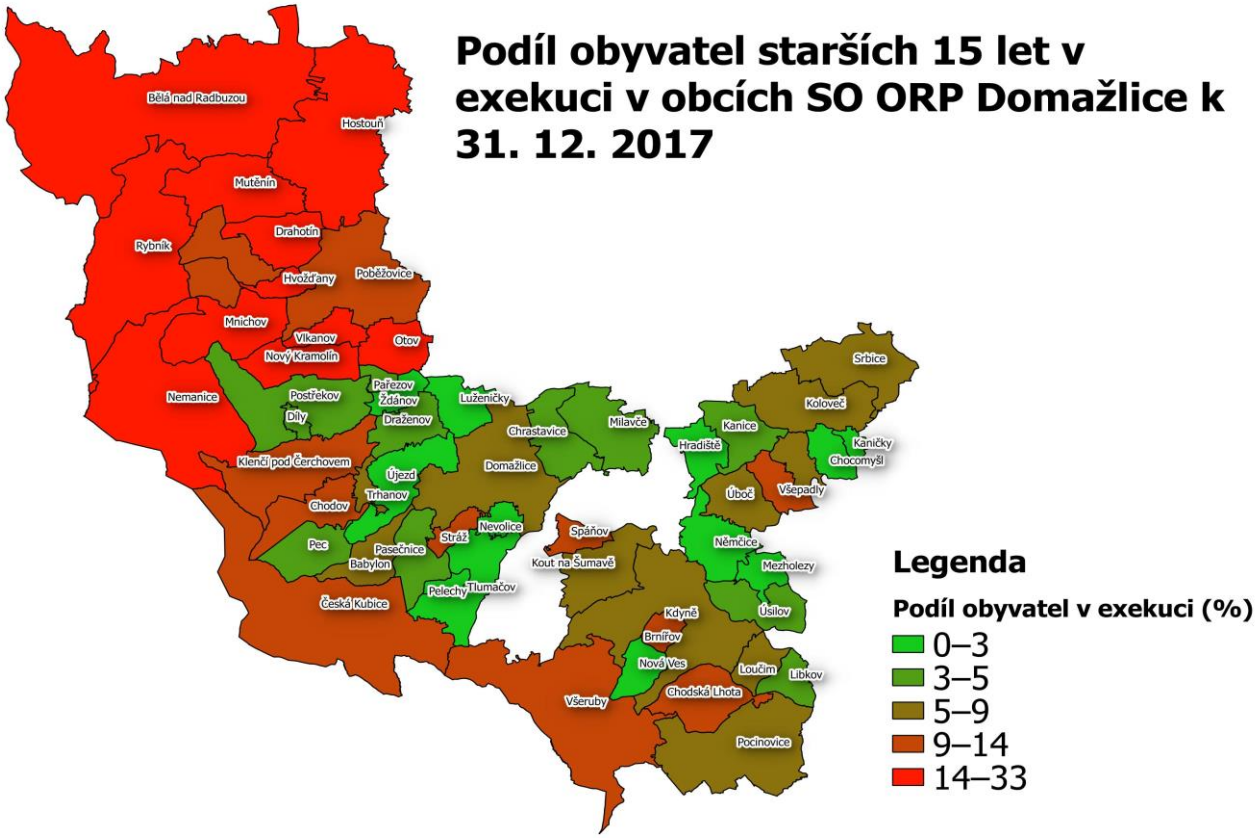

Obrázek 2. Podíl osob v exekuci v obcích SO ORP Domažlice k 31. 12. 2017, Mapa exekucí, 2017

2.6 Senioři a osoby se zdravotním postižením[6]

Výše průměrného důchodu dosahovala v okrese Domažlice k 31. 12. 2016 částky 10 802 Kč. Dle tabulky níže z průměrných důchodů byl nejvyšší vdovecký kombinovaný důchod (kombinace se starobním či invalidním důchodem). Nejnižší částky dosahuje průměrný důchod pro 1. stupeň invalidity a sólo vdovecký důchod.

[6] CpKP ZČ, 2018. Základní socio-demografický popis řešeného území SO ORP Domažlice.

Rok	Územní úroveň	Průměrný důchod celkem	Průměrný důchod v tom								
			starobní		Invalidní			vdovský		vdovecký	
			Plný	Poměrný	pro invaliditu 3. stupně	pro invaliditu 2. stupně	pro invaliditu 1. stupně	Sólo	Kombinovaný	Sólo	Kombinovaný
2010	Plzeňský kraj	9 882	10 088	4 282	9 701	6 724	6 043	6 651	10 947	5 702	12 334
	Okres Domažlice	9 726	9 879	3 951	9 747	6 503	5 964	6 494	10 889	5 427	12 163
2016	Plzeňský kraj	11 053	11 424	4 232	10 544	6 786	5 828	7 352	12 258	6 604	13 946
	Okres Domažlice	10 802	11 139	3 773	10 634	6 789	5 763	7 095	12 168	6 474	13 861

Tabulka 1. Průměrný důchod k 31. 12., ČSSZ, ČSÚ 2017

Počet všech příjemců důchodů byl v roce 2016 v okrese Domažlice 17 311, v roce 2010 pak 16 042 osob, z toho pobíralo v roce 2016 starobní důchod (včetně vdovského a vdoveckého kombinovaného) 13 790 osob, v roce 2010 pak 12 741 osob. Je zřejmé, že počet osob pobírajících důchod roste, a to zejména díky nárůstu starobních důchodců. Jejich počet v okrese Domažlice mezi roky 2010 a 2016 vzrostl o 1 049 osob (8,23 %). Narůstá navíc výrazně i počet předčasných důchodů, v okrese Domažlice o 1 190 osob (o 39,12 %). Ve stejném období vzrostl také počet invalidních důchodců v okrese Domažlice (o 264 osob, 9,25 %).

Osoby, které jsou především z důvodu nepříznivého zdravotního stavu závislé na pomoci jiné osoby, mají dle zákona o sociálních službách nárok na příspěvek na péči (PnP), jehož výše je odvozována dle stupně závislosti na pomoci. PnP je tedy určen pro osoby se zdravotním postižením a seniory. Příspěvek je určen zejména k zajištění sociální péče příjemci příspěvku, a to pomocí sociální služby nebo rodinným příslušníkem či jinou osobou. V roce 2017 bylo ÚP ČR Kontaktním pracovištěm (KoP) Domažlice vyplaceno průměrně měsíčně 1 513 příspěvků na péči. Od roku 2014 do 2017 průměrný počet měsíčně vyplacených PnP vzrostl o 337 (28,7 %).

Na území SO ORP Domažlice bylo dle dat MPSV v prosinci 2016 vyplaceno celkem 1 428 příspěvků na péči (PnP), z nichž 351 bylo pro osoby v I. stupni závislosti, 542 pro osoby ve II. stupni, 393 ve III. stupni a 142 pro IV. stupeň závislosti. Nejvíce PnP bylo vyplaceno příjemcům ve věkové kategorii 65+, a to 1 403 PnP (58,14 %), z nich převládala věková kategorie 75–84 let. Nejvíce PnP bylo vyplaceno pro osoby s II. stupněm, a to 542 (37,96 %), nejméně pak ve IV. stupni.

2.7 Děti, mládež, rodiny s dětmi[7]

Z údajů o činnosti OSPOD vyplývá, že na Domažlicku bylo v roce 2017 zaevidováno 245 nových případů ohrožené mládeže. Oproti roku 2016 představuje tento počet nárůst o 64 nových případů. Dále v roce 2017 orgán evidoval 62 dětí v pěstounské nebo poručenské péči, což představuje nejnižší počet od roku 2014. Vývoj počtu dětí umístěných do pěstounské péče má klesající tendenci od roku 2015, kdy bylo v této oblasti zaznamenáno maximum (79). V péči kurátora pro mládež bylo v roce 2017 celkem 110 dětí, což od roku 2014 představuje nejvyšší počet (nárůst 9 případů od roku 2016). V území se tak řešilo 19 případů trestné činnosti dětí a mladistvých a 10 přestupků. Nově

[7] CpKP ZČ, 2018. Základní socio-demografický popis řešeného území SO ORP Domažlice.

evidovaných dětí s výchovnými problémy bylo pak 65, což je o 22 případů méně než v roce 2016. V roce 2017 klesl na polovinu počet dětí s nařízenou ústavní péčí (6). Nejvíce jich bylo v letech 2015 a 2016 (12). V roce 2017 byl také zaznamenán největší počet zásahů pracovníků OSPOD v rámci nařízené pohotovostní služby. Tento počet je dvojnásobný oproti roku 2015.

2.8 Ostatní osoby ohrožené sociálním vyloučením[8]

Z dat poskytnutých Odborem sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Domažlice vyplývá, že počet klientů kurátora a jeho kontaktů s klienty byl nejvyšší v roce 2014. Pak počet klientů meziročně klesal, až v roce 2017 byl zaznamenán opětovný nárůst na 82 klientů a 174 kontaktů kurátora pro dospělé. Počet klientů v rámci dlouhodobé sociální práce se pohybuje kolem 40, v roce 2017 se jednalo o 37 klientů. Město Domažlice eviduje také 13 případů opatrovnictví nesvéprávných osob.

Osobám s nedostatečnými příjmy je také poskytována státní sociální podpora v podobě příspěvku na bydlení a případně i pomoc v hmotné nouzi (příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení a mimořádná okamžitá pomoc) jako opatření napomáhající řešení některých nárazových životních situací. Dávky vyplácí Úřad práce České republiky, KoP Domažlice pro celé území SO ORP Domažlice. Oproti rokům 2014 a 2015 došlo v roce 2017 ke snížení počtu vyplácených dávek, v porovnání s rokem 2016 ke zvýšení.

- V roce 2014 bylo vypláceno měsíčně průměrně 303 příspěvků na živobytí, přičemž průměrná dávka na osobu byla 4 161 Kč (senioři nad 65 let pobírali 12 příspěvků), v roce 2017 to bylo 172 příspěvků v průměrné výši 3 457 Kč na osobu.
- V roce 2014 bylo vypláceno měsíčně průměrně 287 příspěvků na bydlení o průměrné výši 2 804 Kč na jeden příspěvek, v roce 2017 to bylo 239 příspěvků o průměrné výši 2 702 Kč na jeden příspěvek.
- V roce 2014 bylo vypláceno měsíčně průměrně 60 doplatků na bydlení s průměrnou dávkou 3 425 Kč na osobu, v roce 2017 to bylo 26 příspěvků o průměrné výši 3 419 Kč na jeden doplatek.

2.9 Sociálně vyloučené lokality[9]

Na území SO ORP Domažlice byly dle Analýzy sociálně vyloučených lokalit v ČR[10] (zpracovatel GAC, s.r.o.) z roku 2015 identifikováno šest sociálně vyloučených lokalit a to v obcích Bělá nad Radbuzou, Domažlice, Drahotín, Nemanice, Poběžovice a Rybník. Celkem v nich žilo 100–400 osob.

Z 21 obcí řešeného území, které se podílely na dotazníkovém šetření, 5 obcí uvedlo sociálně vyloučenou lokalitu nacházející se na svém území, z toho 3 obce se shodují s výše uvedenými údaji z Analýzy sociálně vyloučených lokalit v ČR. Dalšími obcemi, které na svém území identifikují problémové lokality, jsou Draženov a Klenčí pod Čerchovem.

2.10 Sociální služby v území[11]

V březnu 2018 působilo na Domažlicku 20 místních poskytovatelů sociálních služeb, kteří mají na území SO ORP sídlo, kancelář či pobočku. Kromě těchto sociálních služeb mohou občané využívat dalších terénních sociálních služeb s celokrajskou nebo celorepublikovou působností. Dalšími dostupnými službami jsou pak pro místní občany služby zejména v Plzni, jedná se o služby azylové domy, noclehárny, služby odborného sociálního poradenství apod.

[8] CpKP ZČ, 2018. Základní socio-demografický popis řešeného území SO ORP Domažlice.
[9] CpKP ZČ, 2018. Základní socio-demografický popis řešeného území SO ORP Domažlice.
[10] Text je převzat z Analýzy sociálně vyloučených lokalit v ČR, GAC, s.r.o., 2015.
[11] CpKP ZČ, 2018. Analýza poskytovaných sociálních služeb na Domažlicku a doplnění dat za POÚ Kdyně.

Místní poskytovatelé a poskytovatelé terénních sociálních služeb s celokrajskou nebo celorepublikovou působností zajišťovali k březnu 2018 v území 40 sociálních služeb, z toho 5 služeb odborného sociálního poradenství[12], 6 služeb z oblasti sociální péče[13] (3 domovy pro seniory, 7 pečovatelských služeb, 2 denní stacionáře, 2 domovy se zvláštním režimem, 2 odlehčovací služby a jedna osobní asistence) a 10 služeb sociální prevence (2 azylové domy, 1 sociálně terapeutická dílna, 2 sociálně aktivizační služby pro seniory a OZP, 1 sociální rehabilitace, 1 tlumočnická služba, 4 rané péče, 2 terénní programy, 1 krizová pomoc, 1 nízkoprahové zařízení pro děti a mládež a 2 sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi). Převládají služby terénní (15 služeb) a následně kombinované formy terénní–ambulantní (9 služeb), dále v regionu působilo 8 služeb pobytových a 8 ambulantních.

V řešeném území jsou místní sociální služby poskytovány 24 cílovým skupinám. Nejvíce poskytovatelů (13) přitom zaměřuje své služby na cílovou skupinu senioři a osoby se zdravotním postižením. Dále 6 poskytovatelů cílí na rodiny s dětmi, 4 poskytovatelé zaměřují své služby na oběti domácího násilí a oběti trestné činnosti. Osobám s chronickým duševním onemocněním, se sluchovým postižením, bez přístřeší, komerčně zneužívaným, osobám v krizi a vedoucím rizikový způsob života, dále obětem obchodu s lidmi, etnickým menšinám a mládeži do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy poskytují v území své služby vždy 3 poskytovatelé. 2 poskytovatelé poskytují své služby osobám s tělesným, zrakovým, kombinovaným a jiným zdravotním postižením, dále osobám do 26 let věku opouštějícím školská zařízení pro výkon ústavní výchovy, dále ohroženým závislostí nebo závislým na návykových látkách a také azylantům a imigrantům. Vždy 1 poskytovatel pak cílí své služby na osoby s mentálním postižením, osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách a na pachatele trestné činnosti.

Informace o kapacitě místních sociálních služeb byly zjišťovány v rámci dotazníkového šetření a z rozhovorů s poskytovateli sociálních služeb. Nedostatečnou kapacitu zaznamenaly následující služby:

- Domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem
- Azylové domy

Co se týče financování[14] sociálních služeb, největším zdrojem příjmů je pro místní poskytovatele služeb Plzeňský kraj, který poskytuje dotace organizacím uvedeným v Krajské síti poskytovatelů sociálních služeb v Plzeňském kraji – organizace uvedené v základní síti mají nárok na finanční podporu ze strany kraje, organizace uvedené v rozvojové síti nemají nárok na dotaci, získávají ji v případě větších finančních zdrojů získaných Plzeňským krajem. Vzhledem k tomu, že Plzeňský kraj představuje největší zdroj příjmů pro poskytovatele, představuje nezařazení služby do základní sítě poměrně velké problémy při zajištění potřebných financí na zajištění služby. V základní síti sociálních služeb Plzeňského kraje aktualizované k 1. 1. 2020 nejsou uvedeny následující služby působící na Domažlicku:

- sociálně aktivizační služby pro seniory a OZP organizace UCHO, z.s., Centrum Ouško
- tlumočnická služba Svazu neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, z.s., Poradenské centrum Domažlice, p.s.
- odborné sociální poradenství organizace Network East-West, z.s., Centrum Jana.

[12] Jedna služba odborného sociálního poradenství byla v průběhu roku 2018 zřízena.
[13] Jeden denní stacionář, 1 služba osobní asistence a 1 odlehčovací služba byly v průběhu roku 2018 zrušeny.
[14] CpKP ZČ, 2018. Analýza zdrojů systému sociálních služeb na Domažlicku.

Významným finančním zdrojem převážně pro služby sociální prevence byla také podpora Plzeňského kraje v rámci individuálního projektu Podpora sociálních služeb v Plzeňském kraji 2016–2019. Z této podpory byly na Domažlicku významným podílem financovány terénní programy, sociálně aktivizační služby, terapeutické dílny a služby azylových domů. Terénní služby byly z dalšího tzv. individuálního projektu kraje vyřazeny a jejich podpora je realizována od ledna 2019 prostřednictvím dalších dotačních programů kraje.

Dalším významným finančním zdrojem sociálních služeb jsou úhrady ze strany klientů, které představují obecně největší zdroj pro pobytové služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením a také pro pečovatelské služby poskytované v území. Služby sociální rehabilitace, sociálně terapeutické dílny a některé pečovatelské služby jsou v řešeném území dále spolufinancovány z Programu podpory sociálních služeb v Plzeňském kraji.

Co se týče finanční podpory sociálních služeb ze strany obcí, nejčastěji podporují služby Diecézní charity Plzeň či pečovatelské služby, které působí na jejich území.

3. Průzkumy zaměřené na potřeby občanů či zajištění potřebných služeb

3.1 Závěry z průzkumu potřeb osob se sluchovým postižením na Domažlicku[15]

Závěry

- Osoby se sluchovým postižením žijí v regionu poměrně izolovaně, čemuž může napomáhat skutečnost, že v regionu převládají malé obce s počtem obyvatel do 500 (41 z 58 obcí) a také je zde poměrně nízká hustota zalidnění (viz Základní socio-demografický popis řešeného území SO ORP Domažlice[16]). Společenskému, komunitnímu životu brání zejm. neexistence prostoru či zázemí např. v podobě klubovny, kde by se mohly neslyšící potažmo osoby se sluchovým postižením setkávat, sdružovat a realizovat různé volnočasové aktivity a akce.
- Izolovanost neslyšících osob vychází také ze skutečnosti, že do roku 2016 v regionu nepůsobila žádná profesionální tlumočnická služba, na kterou by se mohly obracet. Díky zřízení ambulantní tlumočnické služby Poradenského centra Domažlice v prosinci 2016 a jejímu propojení s dalšími (terénními) tlumočnickými službami se pomalu daří aktivizovat neslyšící v regionu, kteří začínají stále více tlumočnické služby využívat. Podstatné je v tomto ohledu právě propojení všech typů tlumočnických služeb.
- Tato izolovanost může také bránit většímu využívání tlumočnické služby neslyšícími v regionu. Změnit tuto situaci může pomoci aktivizace osob prostřednictvím nabídky volnočasových aktivit pro tuto cílovou skupinu, větší zapojení neslyšících do společenského života v regionu, větší propojenost organizací, institucí a sociálních pracovníků na obecních úřadech s Poradenským centrem Domažlice spočívající v odkazování osob se sluchovým postižením na služby centra a předávání kontaktu na něj.
- V regionu působí poměrně hodně sociálních a návazných služeb sdružujících občany s různým zaměřením. V současné době s největší pravděpodobností nejsou pořádané aktivity v regionu propojovány s potřebami neslyšících osob, což podporuje jejich izolovanost.
- S informačními a komunikačními bariérami se neslyšící setkávají v běžných situacích v každodenním životě.
- Bariéry v komunikaci pomáhá odstraňovat místní ambulantní tlumočnická služba, linka pro on-line tlumočení (tichá linka), na jejíž využití jsou některé instituce a úřady v regionu vybaveny potřebnými technickými prostředky, a terénní tlumočnická služba Centra zprostředkování tlumočení pro neslyšící, která od začátku působení ambulantní tlumočnické služby zaznamenala nárůst poptávky po fyzickém tlumočení v regionu. Informace o možnosti využití tiché linky v regionu však zřejmě nejsou nebo nemusí být dostatečně veřejně známé. Většímu využívání tlumočnické služby ze strany organizací, institucí a úřadu může bránit nejen neexistence informace o službě, ale také praktická neznalost, neexistence první zkušenosti, kdy si slyšící strana nemusí umět představit, jak služba funguje, což pak může způsobovat zábrany při využívání služby.
- Bariéry při využívání IT prostředků pro komunikaci a získávání informací vnímají i sami neslyšící – ne všichni umějí pracovat s počítačem a různými aplikacemi, vč. např. tiché linky. Mezi další oblasti, ve kterých by se neslyšící rádi více vzdělávali, patří oblast zdravotní, konkrétně např. kurzy první pomoci. Jedná se o informace, poznatky, které by jim byly nápomocné

[15] CpKP ZČ, 2019, Zpráva z šetření potřeb osob se sluchovým postižením na Domažlicku.

[16] https://www.domazlice.eu/mestsky-urad/socialni-sluzby/komunitni-planovani/dokumenty/

v každodenních běžných situacích či v situacích ohrožení zdraví nebo života, ať již vlastního či jiné osoby.

- S neporozuměním, předsudky a neochotou překonávat možné těžkosti pramenící ze zdravotního handicapu se neslyšící setkávají poměrně často. Okolím mohou být vnímáni jako hloupí. Tomu napomáhá i fakt, že pro řadu z nich je problematické dorozumívat se i prostřednictvím psaného textu. Je to způsobeno tím, že neslyšící se ve škole neučili český jazyk, který je pro ně tím pádem cizím jazykem.
- S výraznými problémy se neslyšící setkávají při hledání zaměstnání. Již úvodní oslovení a kontaktování zaměstnavatelů je problematické, někteří s takto postiženými lidmi vůbec nechtějí komunikovat. Některé bariéry vyplývající ze zaměstnání neslyšící osoby je však možné dle zkušeností neslyšících řešit a překonávat. Je to o ochotě porozumět, investovat více času a hledat řešení.
- Vzhledem ke zdravotnímu handicapu mají neslyšící povětšinou omezené možnosti zajištění příjmů. V této souvislosti je žádoucí zajistit v regionu finančně dostupné bydlení (nejen) pro tuto cílovou skupinu, neboť úhrada tržního nájemného bývá mimo možnosti těchto osob.
- Neslyšící se stejně jako občané bez handicapu mohou potýkat s neznalostí při řešení některých životních situací (např. právní oblast). V souvislosti s jejich zdravotním handicapem je pro ně řešení těchto situací ještě více komplikované.
- Pro integraci neslyšících osob do společnosti a zkvalitnění jejich života je žádoucí podporovat poznání a porozumění problémům a potřeb této skupiny občanů, jak mezi širokou, tak i odbornou veřejností, jako jsou zaměstnavatelé, úřady a instituce. Dále je třeba realizovat aktivity propojující neslyšících/zdravotně postižené a zdravou populaci a v neposlední řadě podporovat existenci sociálních a návazných služeb pro tuto cílovou skupinu a informovanost o těchto službách opět mezi širokou i odbornou veřejností.

Doporučení

- Zachování a podpora místní tlumočnické služby a odborného sociálního poradenství pro osoby se sluchovým postižením (vč. podpory zařazení tlumočnické služby do základní sítě poskytovatelů služeb v kraji).
- Zajištění zázemí, klubovny pro setkávání neslyšících osob/osob se sluchovým postižením a distribuce informace o klubovně v regionu (např. letáček, obecní zpravodaje).
- Propojování aktivit organizovaných na Domažlicku a vhodných zejména pro neslyšící osoby, příp. zahájení spolupráce na propojování aktivit.
- Podpora informování široké i odborné veřejnosti o problematice sluchového postižení (např. články v obecních zpravodajích, semináře pro zaměstnavatele, pracovníky škol apod.).
- Zvýšení informovanosti o tlumočnické službě a předávání první zkušenosti se službou (ukázky on-line tlumočení, tlumočení na hromadných akcích, přednáškách, pracovních jednáních).
- Zvyšování dostupnosti on-line tlumočení na úřadech a institucích a zvýšení informovanosti o možnosti využití on-line tlumočení v regionu.
- Podpora řešení komunikačních bariér ve školách (informace školám o možnosti využití tlumočnické služby a konkrétních podmínkách, hledání možností).
- Zajištění finančně dostupných bytů pro zdravotně postižené v regionu.
- Případná finanční podpora volnočasových aktivit pro neslyšící osoby.

3.2 Závěry z průzkumu potřeb seniorů na Postřekovsku[17]

Závěry

- Spokojenost respondentů s životem v obci ve všech oblastech, jako jsou aktivity obce, bezpečnost, životní prostředí atd. je velká, senioři označili obec za „vzkvétající“. Většina níže uvedených problémů se týká spíše výhledů respondentů do budoucna – z čeho mají obavy nebo čím se cítí v budoucnu ohroženi v případě nižší soběstačnosti, zhoršení zdravotního stavu a co vnímají jako možnou pomoc v těchto situacích.
- Aktuálně by respondenti uvítali v obci „kavárničku“, kde by se mohly například jednou za měsíc scházet ženy a popovídat si. Muži se schází ve „Špilarce“, kam ženy příliš nechtějí chodit, protože se jedná o pivnici.
- Jedním z problémů v obcích jsou stavební bariéry (schody k lékaři, na úřady atd.), které sice nejsou aktuálně pro respondenty velkým problémem, ale v případě špatné pohyblivosti či zdravotního stavu seniorů by mohly být nepřekonatelné. Aktuálním problémem je dopravní obslužnost regionu, zejména veřejná doprava do větších měst. Dopravní spojení je v podstatě dobré, ale pro seniory je náročné dlouze čekat na spoje jedoucí zpět do Postřekova. I přesto, že hodně seniorů jezdí autem, většinou řídí jen muži a lidé žijící sami jsou odkázáni na pomoc rodiny, která nemusí být vždy dostupná.
- Informovanost o dění v obci je dobrá, informace jsou snadno dostupné. Senioři by ale uvítali možnost vzdělávat se v základech využívání nových technologií a v právní oblasti, případně by využili možnost obrátit se na právní poradnu či telefonní linku, kde by mohli získat potřebné informace.
- Nabídka aktivit v obci je široká, přesto je většina aktivit seniory vnímána jako „pro mladší“ a příliš se jich neúčastní. Nejvíce by senioři uvítali možnost jezdit na výlety či do divadla. Obec se pokusila zrealizovat zájezd, ale naplnila pouze polovinu autobusu. Problém s malou účastí na výletech, kdy se naplní například jen polovina autobusu, je v menších obcích poměrně častý. Senioři se často účastní akcí a výletů pořádaných spolky v Domažlicích či okolními obcemi. Dle slov respondentů by organizování výletů pomohlo, pokud by se našel aktivní senior, který by akce organizoval. Zároveň by pomohlo, pokud by se senioři v obci vzájemně více znali.
- Se sociálními či souvisejícími službami respondenti zkušenosti spíše nemají, pouze dva mají příbuzné, kteří využívali domácí zdravotní péči, a jedna respondentka uvedla, že její příbuzný využil hospic v Plzni. Dokud žádnou ze služeb senioři nepotřebují, tak se o tuto problematiku sami nezajímají, na druhou stranu by informace o sociálních službách rádi získali – jaké služby existují, co nabízí, jak je platit, kdy podávat žádosti atd. Všichni z respondentů bydlí v rodinném domě (sami, s rodinou či manželem/manželkou), někteří z nich začínají mít problémy zvládat péči o dům, například skládat uhlí, připravovat dřevo na topení atd.), respondentka navíc uvedla, že si nerada říká o pomoc. Ani jeden z respondentů neuvažoval o možnostech využití terénních služeb, které by jim poskytovaly služby u nich doma, automaticky uvažovali o využití pobytových služeb v případě, že péče o dům či vlastní osobu bude neúnosná.

Doporučení

- ✓ Podpořit vytvoření místa pro setkávání žen, například formou poskytnutí prostoru či podpory vznikající „kavárničky“. Dále mapovat zájem o prostor k setkávání seniorů, který by mohl podpořit provázání seniorů v obci (potažmo seniorů z okolních obcí), případně by bylo možné na něj navázat přednášky či výlety.

[17] CpKP ZČ, 2019, Zpráva z šetření potřeb seniorů na Postřekovsku.

- ✓ Podpořit vzájemnou sousedskou výpomoc seniorů v obci (případně v okolních obcích). Inspirací může být projekt SOUSEDÉ Plus (http://www.sousede-plus.cz/projekt), v rámci kterého jsou tvořeny „spolky“ dobrovolníků, kteří si vzájemně pomáhají s různými činnostmi v různých oblastech.
- ✓ Mapovat případně odstraňovat stavebních bariéry v obci (ve spolupráci s obyvateli obce).
- ✓ Zvážit možnost zřízení auta pro seniory, které by mohlo občany vozit do větších měst například k lékařům. Projednat možnost využití auta pro seniory a jeho zajištění ve spolupráci s okolními obcemi.
- ✓ Zrealizovat informační seminář o využívání moderních technologií a o právní problematice pro seniory (například v rámci projektu „Informovaný senior“ či „Bezpečný senior“). Případně informovat seniory prostřednictvím obecního zpravodaje, úřední desky či obecního rozhlasu.
- ✓ Zvážit propojení nabízených aktivit pro seniory (výletů či zájezdů) s okolními obcemi, aby se zajistila dostatečná účast. Vytvořit jedno místo (například na zadní straně obecního zpravodaje), kde by se mohly shromažďovat informace o akcích konaných v celém regionu Postřekovska.
- ✓ Informovat seniory o sociálních službách – jaké druhy sociálních služeb existují, kdy je mohou občané využít, jak je platit, kdy podávat žádosti o služby – nejlépe formou série prezentací jednotlivých služeb, případně pravidelným okénkem (článkem) v obecním zpravodaji. Dále je možné vyvěsit pro seniory seznam s kontakty na jednotlivé služby, vč. poraden či telefonních linek (na úřední vývěsce, webové stránce obce či ve zpravodaji).

3.3 Závěry z průzkumu klientů rané péče v okresu Domažlice [18]

Závěry

- Rodiny s dětmi se zdravotním postižením se od počátku narození dítěte potýkají s nedostatkem informací o tom, co mohou klienti využít, na koho se obrátit (o rané péči či dalších službách apod.). Pediatři (potažmo obecně zdravotnická zařízení, vyjma specializovaných lékařů a zařízení) nepředávají rodinám informace, případně bagatelizují či přehlíží zdravotní problémy dětí. Stejně tak nejsou dostatečně informované obce či sociální pracovníci na obcích, pro které může být složité orientovat se v problematice rané péče, potažmo v problematice zdravotního postižení dětí obecně. Špatná informovanost vede k tomu, že se rodinám dostává podpora sociálních služeb pozdě.
- Narození dítěte se zdravotním postižením sebou přináší velkou finanční zátěž. Matka musí opustit zaměstnání a rodina musí z vlastních zdrojů platit mnoho služeb, které nejsou hrazené ze státního rozpočtu, jsou odkázány na plat pouze jednoho rodiče, případně na příspěvek na péči, jehož výše ale bývá nejistá, či na finance z veřejných sbírek atd. Návrat matky do zaměstnání je zpravidla problematický, návrat do zaměstnání na plný úvazek není většinou vůbec možný.
- Běžné školy mají často negativní přístup k inkluzi a speciální zařízení, která zajišťují i povinnou školní docházku nejsou k dispozici, je problém do nich dítě pravidelně dovážet, nebo nemají volné kapacity. Speciální zařízení, které zajišťuje také svoz (nikoliv však každý den v týdnu), funguje pouze v Horšovském Týně, je ale vhodné zejména pro děti s lehčím postižením. Pro rodiny s dětmi se zdravotním postižením je komplikované najít vhodnou školu či školku, přístup jednotlivých zařízení je otázkou individuálních přístupů pedagogů, asistentů či ředitelů, rodiny musí často hledat jiná než spádová zařízení a děti do nich dovážet.
- Péče o dítě se zdravotním postižením je velice náročná a rodinám často chybí možnost odlehčení či sdílené péče. Příbuzní mohou mít z hlídání dítěte strach z důvodu handicapu a pečovatelé musí mít alespoň základní zdravotní kurz, aby mohli poskytovat specializovanou péči. Dle

[18] CpKP ZČ, 2019, Zpráva z šetření potřeb klientů rané péče v okresu Domažlice.

poskytovatelů rané péče i klientů v regionu chybí služby osobní asistence či odlehčovací služby (pobytové, terénní), případně pečovatelské služby, které by mohly pomáhat s péčí o dítě.

- Mnoho informací získávají rodiny s dětmi se zdravotním postižením také od ostatních rodin v podobné situaci. Předávání kontaktů probíhá na základě oboustranného souhlasu přes organizace poskytující ranou péči. V domažlickém regionu funguje setkávání rodin s dětmi se zdravotním (zejména mentálním) postižením. Některé rodiny by ale ocenily možnost setkávat se na jednom místě s dalšími rodinami v podobné situaci.
- Rodiny s dětmi se zdravotním postižením se po 7. roce věku dítěte ocitají bez další pomoci jakékoliv sociální služby, mohou využít pomoc Speciálně pedagogického centra, které je ale orientované pouze na podporu ve vzdělávání. V regionu působí pouze organizace UCHO z.s., Centrum Ouško, která se zaměřuje na děti od 1 do 15 let.
- Výše uvedené problematické situace se mohou lišit v závislosti na charakteru postižení dítěte, například rodiny s dětmi pouze se sluchovým postižením nemusí mít takové problémy s hledáním předškolního či školního zařízení, případně pro ně nemusí být tak problematická nedostupnost osobní asistence.
- Všechny organizace poskytující ranou péči vnímají mírný stabilní nárůst klientů, do budoucna se ale obávají stálého růstu, na který by nemusely stávající kapacity stačit. Zároveň se (vyjma MCT CZ, z.s.) potýkají s částečnou „neviditelností“ na lokální úrovni, která vyplývá z jejich krajské či nadkrajské působnosti. Všechny organizace se potýkají se složitým získáváním financí (nejen) od obcí (činnost UCHO, z.s., Centrum Ouško je díky nezařazení v základní Krajské síti poskytovatelů sociálních služeb v Plzeňském kraji aktuálně z finančních důvodů ohrožena zánikem) a častou neochotou obcí či lékařů spolupracovat.

Doporučení

Oblast informovanosti:

- ✓ Prezentovat služby rané péče lékařům v regionu na jejich setkání.
- ✓ Informovat osobně o službě a potřebě finanční spoluúčasti zástupce obcí, z nichž pocházejí klienti služeb rané péče. Obecně ke krátkému seznámení starostů obcí se službou lze využít setkávání starostů v rámci mikroregionů či pod ORP (pokud by se uskutečnilo).
- ✓ V případě zájmu ze strany sociálních pracovníků OSVZ MěÚ Domažlice, MěÚ Poběžovice a MěÚ Kdyně a sociálních pracovníků poskytovatelů souvisejících soc. služeb uspořádat informační seminář, kde je blíže seznámit s problematikou zdravotních postižení a handicapů u dětí a se službami rané péče.
- ✓ Umožnit sociálním pracovníkům obecních úřadů v případě zájmu vzdělávat se v oblasti zdravotního postižení dětí (vývojových poruch dětí, kombinovaných postižení apod.).
- ✓ O službách rané péče informovat širokou veřejnost prostřednictvím obecních zpravodajů. Seznam zpravodajů (s kontakty) využívaných v rámci komunitního plánování sociálních služeb je k dispozici na OSVZ MěÚ Domažlice.
- ✓ Informovat o problematice zajištění rané péče také na krajské úrovni a projednat možnosti, jak řešit informovanost a zapojení obcí (jejich finanční spoluúčast) také z krajské úrovně.

Oblast sdílení informací a zkušeností a setkávání pečujících:

- ✓ Dle zájmu ze strany rodin se zdravotně postiženými dětmi a dle možností realizátora (UCHO, z.s, Centrum Ouško, Kdyně) pokračovat v pořádání Kolaboratoria, případně informovat rodiny o možnostech účasti na setkáních.
- ✓ Zvážit (v případě zájmu rodin) možnost zajištění prostoru pro setkávání rodin s dětmi se zdravotním postižením v novém komunitním centrum v budově bývalého pivovaru v Domažlicích.

Oblast zajištění potřebné péče a podpory:

- ✓ Uskutečnit setkání s místními pečovatelskými službami a projednat možnosti a bariéry pro poskytování služeb rodinám s dětmi se zdravotním handicapem. Případně blíže specifikovat zájem rodin o osobní asistenci či terénní odlehčovací službu a v případě zájmu hledat možnosti jejich zajištění v regionu.
- ✓ Udržení kapacity služeb SAS pro seniory a OZP Centra Ouško, která jako jediná v regionu svou působností navazuje na ranou péči.
- ✓ Zajistit v Plzeňském kraji pobytovou odlehčovací službu pro děti se zdravotním postižením.
- ✓ Zajistit v Plzeňském kraji službu pro pečovanou osobu v případě krizové situace nemohoucnosti pečující osoby.
- ✓ Dále blíže definovat a specifikovat chybějící služby pro rodiny se zdravotně postiženými dětmi ve věku od 7 let (např. denní stacionář) a hledat možnosti jejich zajištění v regionu.

Oblast vzdělávání dětí se zdravotním postižením:

- ✓ Problematiku inkluzivního vzdělávání v regionu a přístupu k němu je žádoucí přenést do procesu tvorby Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání, které v SO ORP Domažlice i Horšovský Týn realizuje MAS Český les, z. s.
- ✓ Případně uspořádat užší setkání k problematice inkluze a přístupu k němu v rámci komunitního plánování sociálních služeb spolu s dalšími organizacemi jako např. Člověk v tísni, Diakonie Západ, Pedagogicko-psychologická poradna, speciálně pedagogická centra a dalšími a blíže projednat nedostatky a potřeby, které poté přenést do tvorby místního akčního plánu rozvoje vzdělávání.

4. SWOT analýzy stávajícího systému sociálních služeb pro jednotlivé cílové skupiny uživatelů služeb a vize života cílových skupin v sociální oblasti v regionu

SWOT analýzy shrnují vnitřní silné a slabé stránky a vnější příležitosti a ohrožení systému sociálních služeb pro jednotlivé cílové skupiny uživatelů. Podkladem pro zpracování SWOT analýz byly vypracované analýzy z úvodního mapování stávající sociální situace v regionu. SWOT analýzy byly poté projednány a upraveny pracovními skupinami a projednány a schváleny řídícím výborem.

Vize představují ideální podobu života cílových skupin v kontextu sociální oblasti v budoucnu. Byly vypracovány jednotlivými pracovními skupinami a poté projednány a schváleny řídícím výborem.

- **Senioři a osoby se zdravotním postižením**

Silné stránky	Slabé stránky
• V regionu je poměrně široká síť sociálních služeb poskytovaných cílové skupině, a to jak pobytových, tak ambulantních a terénních • V regionu působí více poskytovatelů terénních asistenčních služeb (pečovatelská služba) – možnost pokrytí celého regionu kvalitními terénními službami • Pokrytí všech cílových skupin rané péče poskytovanými službami • V regionu působí velké množství návazných služeb pro cílovou skupinu (domácí zdravotní péče, kluby důchodců, organizace sdružující zdravotně postižené a další) • Aktivní přístup dlouhodobě zapojených účastníků v KPSS • Informování o sociální problematice ve zpravodaji města Domažlice • Finanční podpora sociálních služeb ze strany obcí (grantový systém Domažlic a spolupráce mikroregionu s Diecézní charitou Plzeň)	• Rozsáhlé pořadníky žadatelů o pobytové služby pro CS a zároveň díky duplicitě žádostí neznalost přesné poptávky po službách • Nedostatečná kapacita pobytové odlehčovací služby a chybějící terénní odlehčovací služba • Nedostatečné pokrytí celého regionu finančně dostupnými terénními službami (pečovatelská služba) v dostatečném rozsahu • Chybí bydlení napříč cílovými skupinami (senioři, osoby s psychiatrickým onemocněním, osoby se zdravotním handicapem) – dostupné a sociální byty či byty v DPS, chráněné bydlení či jiná pobytová služba • Chybí služby pro rodiny se zdravotně postiženými dětmi ve věku 7-12 let (například stacionář, osobní asistence, odlehčovací služba) • Nedostatek služeb, aktivit pro neslyšící • Nedostatek kvalitní psychiatrické a psychologické péče v regionu • Existence stavebních bariér v regionu komplikujících pohyb a využívání služeb pro seniory, zdravotně postižené či maminky s kočárky (vyjádřilo 8 obcí) • Nedostatečná dopravní obslužnost regionu, doprava klientů za službami (např. Novodobá sanitka) • Chybí větší provázanost sociálních služeb, spolupráce a komunikace subjektů v sociální oblasti a větší angažovanost obcí při řešení sociální situace občanů

	• Nízká informovanost obcí (zejména malých), lékařů (pediatři) a institucí o sociálních službách pro občany • Chybí katalog poskytovatelů sociálních služeb (vč. služeb, které zde působí a nemají zde sídlo či pobočku)
Příležitosti	**Ohrožení**
• Nastavení sociální politiky podporující terénní asistenční služby pro seniory a zdravotně postižené umožňující jim co nejdelší setrvání v domácím prostředí • Příprava zákona o sociálním bydlení • Obce v regionu mají vlastní bytový fond (minimálně cca 1 585 bytů), počet obecních bytů pozvolna roste • Ochota a vůle obcí řešit problematiku bydlení seniorů, některé obce připravují projekty na rozvoj služeb pro seniory • Ochota obcí dále rozvíjet finanční podporu sociálních služeb • Finance z ESF • V regionu funguje vyšší odborná škola zaměřená na sociální práci • Komunální volby 2018 • Naplňování schváleného KP na následující období • Aktualizace krajského SPRSS (platnost od ledna 2019)	• Populace v území postupně stárne, zvyšuje se index stáří i průměrný věk, přibývá invalidních a starobních důchodců • Od ledna 2019 nebude v území poskytována osobní asistence • Chybějící personální zdroje pro sociální služby – kvalifikovaní a kvalitní sociální pracovníci a pracovníci v sociálních službách, v případě pobytových služeb i zdravotní personál • Nepružný systém financování sociálních služeb a neexistence pravidel pro vstup do základní krajské sítě • Stávající politická atmosféra v souvislosti se sociálními službami či neziskovými organizacemi • Propouštění občanů ze zdravotní péče bez zajištění návazných sociálních služeb zajišťujících potřebnou péči doma či v pobytových službách • Nastavení registru poskytovatelů, které neumožňuje vyhledat poskytovatele působící na území celého kraje dle okresů či ORP

Vize

Základním předpokladem spokojeného života je výkonná ekonomika a fungující systém. Komunita podporuje své seniory a zdravotně postižené. Život v obcích je bezpečný a blízko přírodě. Prioritou je stárnout doma, mezi svými s podporou terénních pracovníků péče. Pro lidi s těžkým handicapem, o které nemůže pečovat rodina, jsou zajištěny dostatečné terénní služby či kapacity pobytových zařízení. V regionu je pro cílovou skupinu zajištěna bezbariérovost zdravotní, sociální, technická (vč. dostupné dopravy) a dostatek zdravotní péče. Každá obec má k dispozici dostatek dostupných a sociálních bytů pro své seniory a zdravotně handicapované a podporuje své občany v aktivním životě. V regionu je dostatek pracovních příležitostí pro zdravotně postižené. Senioři a zdravotně postižení občané mají dostatek možností pro vzájemné setkávání a zájmové aktivity (dílny, místnosti, vzdělávání, parky se cvičebními prvky). Obce i občané jsou informováni o službách nabízejících pomoc a podporu.

- **Děti, mládež a rodiny s dětmi, ostatní osoby ohrožené sociálním vyloučením**

Silné stránky	**Slabé stránky**
• V regionu působí více poskytovatelů sociálních služeb zaměřených na CS	• Chybí dostupné a sociální bydlení napříč CS • Chybí pobytová služba (např. DZR) pro lidi bez

• V regionu fungují krizová zařízení pro občany v bytové nouzi • V Domažlicích nově působí služba Odborné poradenství pro osoby závislé na návykových látkách, které se podařilo proniknout mezi uživatele návykových látek • V regionu jsou zajišťovány i související služby pro CS (podpora vzdělávání, doprovázení pěstounských rodin, prevence pro školy a veřejnost) • Aktivní přístup dlouhodobě zapojených účastníků v KPSS • Informování o sociální problematice ve zpravodaji města Domažlice • Finanční podpora sociálních služeb ze strany obcí (grantový systém Domažlic a spolupráce mikroregionu s Diecézní charitou Plzeň) • Vzájemná spolupráce poskytovatelů služeb	domova, zejména po dosažení seniorského věku (případně se závislostmi či psychiatrickým onemocněním) • V regionu chybí noclehárna (s kapacitou zhruba 10 klientů) a denní centrum či krizové lůžko pro lidi v bytové nouzi • Nedostatečná kapacita azylového bydlení • V regionu není ubytovna s doplatkem na bydlení pro lidi v bytové nouzi • Nedostatečná kapacita odborného sociálního poradenství pro dluhovou problematiku • Nedostatek služeb a kapacit pro podporu vzdělávání dětí ze sociálně slabších rodin • Chybí možnosti zaměstnávání pro dlouhodobě nezaměstnané, uživatele azylového domu a osoby s mentálním postižením • Nezájem některých škol spolupracovat se sociálními službami • Nedostatečná dopravní obslužnost regionu, doprava klientů za službami (např. Novodobá sanitka) • Nedostatečná psychologická a psychiatrická péče (vč. dětské), vč. osob se závislostmi • Nedostatečná kapacita SAS pro rodiny s dětmi a zdravotně postižené jednotlivce (s psychiatrickým onemocněním) • Chybí větší provázanost sociálních služeb, spolupráce a komunikace subjektů v sociální oblasti a větší angažovanost obcí při řešení sociální situace občanů • Nízká informovanost obcí (zejména malých), lékařů a institucí o sociálních službách pro občany
Příležitosti	**Ohrožení**
• Obce v regionu mají vlastní bytový fond (minimálně cca 1 585 bytů), počet obecních bytů pozvolna roste • Příprava zákona o sociálním bydlení • Některé obce v regionu mají zájem a potřebu řešit sociální bydlení • Ochota obcí dále rozvíjet finanční podporu sociálních služeb • Finance z ESF • V regionu funguje vyšší odborná škola zaměřená na sociální práci • Komunální volby 2018 • Naplňování schváleného KP na následující	• Roste počet cizinců v regionu • V regionu existuje 6 SVL • Chybí personální zdroje pro sociální služby – kvalifikovaní sociální pracovníci a pracovníci v sociálních službách (neatraktivnost práce v sociálních službách, atraktivnější pracovní možnosti v ČR i blízkém Německu) • Nepružný systém financování sociálních služeb, končící IP KÚ PK a neexistence pravidel pro vstup do základní krajské sítě • Stávající politická atmosféra v souvislosti se sociálními službami či neziskovými

období • Aktualizace krajského SPRSS (platnost od ledna 2019)	organizacemi

Vize

Za 30 let nebudou zapotřebí sociální služby pro CS. Pokud to tak nebude, bude v regionu provozována noclehárna s denním centrem. Dále bude provozován systém funkčního sociálního bydlení napříč CS a vstupní či tréninkové zaměstnávání pro lidi s překážkami pro pracovní činnost. V regionu budou dostatečné kapacity Center duševního zdraví pro všechny CS a dostatek pěstounů tak, aby žádné dítě nemuselo být v ústavní výchově. V ČR bude legislativně upravena prostituce (bude stanoveno, za jakých podmínek bude možno sex. služby poskytovat.). V katastru Domažlic bude v pilotním projektu zřízena po vzoru Německa nebo Holandska „zóna tolerance“. V regionu bude dostatek sociálních pracovníků a pracovníků v soc. službách ve spolupráci s místní VOŠ reagující na nové trendy v zajištění služeb. Služby, které v regionu jsou, odpovídají potřebám, na což je navázáno financování služeb. Bude zlepšena spolupráce mezi MZ, MŠMT a MPSV ČR, tudíž oblasti, kterou jsou na pomezí, se nebudou potýkat s překážkami. Sociální služby se budou potýkat s minimem byrokracie a administrace. V regionu bude fungovat pro občana srozumitelný přehled sociálních služeb, ve kterém se bude snadno orientovat.

5. Cíle rozvoje sociálních a souvisejících služeb na Domažlicku

Navržená opatření rozvoje sociálních a souvisejících služeb na Domažlicku jsou výstupem procesu komunitního plánování. Vychází z diskuzí v pracovních skupinách, které projednávaly výstupy z úvodního mapování aktuální sociální situace v regionu a zjištěné potřeby, a závěrů řídícího výboru.

Opatření představují hlavní dílčí oblasti zájmu, které je potřeba řešit. Jsou rozděleny do prioritních oblastí dle cílových skupin uživatelů služeb a dále pak rozpracovány do aktivit, které jsou výčtem činností realizovatelných v rámci opatření.

Přehled opatření a aktivit:

Prioritní oblast	**SLUŽBY PRO SENIORY A OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM**
Opatření 1	**Rozvoj pečovatelské služby**
	1.1 Mapování potřeb seniorů vyžadujících péči druhé osoby a pečujících osob a zvyšování kvality pečovatelské služby zaměřením na péčové (pečovatelské?) úkony
	1.2 Rozšiřování provozní doby dle potřeb uživatelů a finančních možností poskytovatelů
	1.3 Podpora informování o pečovatelské službě
Opatření 2	**Rozvoj služeb pro rodiny se zdravotně postiženými dětmi**
	2.1 Rozvoj služeb rané péče
	2.2 Zajištění služeb pro odlehčení rodin pečujících o zdravotně postižené děti
	2.3 Zachování a rozvoj dalších služeb pro rodiny se zdravotně postiženými dětmi
Opatření 3	**Podpora služeb pro osoby se sluchovým postižením**
	3.1 Zachování místních služeb pro osoby se sluchovým postižením
	3.2 Zajištění zázemí pro setkávání neslyšících osob a zpřístupňování pořádaných akcí neslyšícím osobám
	3.3 Zvýšení informovanosti o službách pro neslyšící osoby
Opatření 4	**Rozvoj služeb pro osoby s duševním onemocněním**
Opatření 5	**Zajištění pobytových služeb pro seniory či osoby se zdravotním postižením v potřebné kapacitě**
Opatření 6	**Zajištění místa pro setkávání aktivních seniorů**
Prioritní oblast	**SLUŽBY PRO DĚTI, MLÁDEŽ, RODINY**
Opatření 7	**Podpora doučování a rodičovských kompetencí v oblasti vzdělávání dětí**

Prioritní oblast	**SLUŽBY PRO OSOBY OHROŽENÉ SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM**
Opatření 8	**Zajištění pobytové služby pro osoby bez přístřeší se sníženou soběstačností a minimálními příjmy**
Opatření 9	**Rozvoj služeb pro osoby bez domova**
Opatření 10	**Podpora a rozvoj služeb pro osoby závislé na návykových látkách**
	9.1 Podpora a rozvoj místních služeb pro osoby závislé na návykových látkách
	9.2 Navázání spolupráce s dalšími službami v oblasti závislostí v případě potřeby
Opatření 11	**Rozvoj dluhového poradenství**
Opatření 12	**Zajištění a rozvoj terénního programu**
Opatření 13	**Podpora řešení problémů v sociálně vyloučených či problémových lokalitách**
Prioritní oblast	**OPATŘENÍ a AKTIVITY SPOLEČNÉ VŠEM CÍLOVÝM SKUPINÁM**
Opatření 14	**Zavedení systému sociálního bydlení**
Opatření 15	**Podpora zaměstnávání osob se zdravotním postižením a dlouhodobě nezaměstnaných**
Opatření 16	**Zachování a rozvoj sociální práce**
	16.1 Podpora rozvoje sociální práce na obcích
	16.2 Zachování sociálních služeb
	16.3 Finanční podpora sociálních služeb ze strany obcí, příp. dalších subjektů
Opatření 17	**Zlepšení dopravní obslužnosti v regionu – Domažlice**
Opatření 18	**Zvýšení informovanosti o sociálních službách**
	18.1 Informování prostřednictvím obecních zpravodajů a pořádaných akcí
	18.2 Informování starostů o sociálních službách a související problematice
	18.3 Informování odborných pracovníků o sociálních službách
	18.4 Průběžná aktualizace rozšířené sekce webové stránky města Domažlice, vč. elektronické verze katalogu poskytovatelů služeb

5.1 Prioritní oblast: služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením

Opatření 1	**Rozvoj pečovatelské služby**
Odůvodnění opatření	Zajištění pečovatelské služby v dostatečné kvalitě a územním a časovém rozsahu představuje (spolu s péčí rodiny) základní předpoklad pro to, aby lidé se sníženou soběstačností mohli zůstávat ve svých domovech a nemuseli za potřebnými službami odcházet do pobytových zařízení. V regionu službu zajišťují Domácí péče Domažlice, město Bělá nad Radbuzou, město Hostouň, město Kdyně, město Poběžovice, městys Koloveč a Městské centrum sociálně rehabilitačních služeb – domov pro seniory. Poskytovatelé

	služby se potýkají v některých oblastech regionu (vyjma Kdyňska) s nedostatečnou finanční spoluúčastí obcí na jejím zajištění, nevyužíváním příspěvku na péči ze strany občanů na poskytnutí služby a s nízkým zájmem o zajištění péčových úkonů na rozdíl od dovozů obědů. Pro podporu využívání terénní péče v domácím prostředí je žádoucí mapovat potřeby seniorů potřebujících péči druhé osoby a potřeby pečujících osob, rozšiřovat kvalitu pečovatelské služby v regionu zaměřením zejm. na péčové úkony a v souladu s tímto zaměřením realizovat informační kampaň zaměřenou zejm. na seniory, pečující osoby, zástupce obcí či lékaře. Pro zajištění dostupnosti služby v potřebném rozsahu všem osobám potřebujícím péči v regionu je třeba rozšiřovat časovou působnost služby dle potřeb občanů a finančních možností.
Aktivita 1.1	**Mapování potřeb seniorů vyžadujících péči druhé osoby a pečujících osob a zvyšování kvality pečovatelské služby zaměřením na péčové úkony**
Charakteristika aktivity	Pečovatelská služba v regionu není povětšinou občany vnímána jako běžná součást pomoci a podpory ze strany sociálních služeb v domácím prostředí, jako jsou například pobytová zařízení. Je žádoucí zmapovat potřeby seniorů a pečujících osob v regionu, informovat je o pečovatelské službě (zejm. péčových úkonech) a zvyšovat tak povědomí občanů o službě a její nabídce. Pro podporu setrvání občanů v domácím prostředí je zároveň žádoucí orientovat se v rámci pečovatelských služeb více na zajištění péčových úkonů (zaměřených na pomoc při zvládání péče o vlastní osobu, na pomoc při osobní hygieně apod.) než na úkony, které lze v daném místě zajistit prostřednictvím komerčních služeb (zejm. obědy, příp. úklidy, nákupy). Je žádoucí změnit nastavení a prezentaci pečovatelských služeb v tomto duchu.
Termín realizace	2020–2024
Výstup aktivity	Uskutečněná setkání se seniory a pečujícími osobami v rámci mapování potřeb Vyhodnocení zjištěných potřeb seniorů a pečujících osob v regionu Strategie činnosti pečovatelských služeb zaměřená zejm. na péčové úkony
Realizátor, spolupracující subjekt	pečovatelské služby v regionu koordinátor komunitního plánování
Aktivita 1.2	**Rozšiřování provozní doby dle potřeb uživatelů a finančních možností poskytovatelů**
Charakteristika aktivity	Pro zajištění dostupnosti služby v potřebném rozsahu všem osobám potřebujícím péči v regionu je třeba rozšiřovat časovou působnost poskytovatelů služeb dle potřeb občanů v návaznosti na finanční zajištění případných rozšířených kapacit.
Termín realizace	2020–2024
Výstup aktivity	Evidence požadavků na zajištění služby mimo provozní dobu Rozšíření provozní doby pečovatelských služeb v návaznosti na potřeby občanů

Realizátor, spolupracující subjekt	pečovatelské služby v regionu
Aktivita 1.3	**Podpora informování o pečovatelské službě**
Charakteristika aktivity	Pečovatelská služba povětšinou není občany v regionu vnímána jako běžná součást pomoci a podpory ze strany sociálních služeb v domácím prostředí, jako například pobytová zařízení. Je žádoucí realizovat informační kampaň o pečovatelské službě a jejím zaměření zejm. na péčové úkony orientovanou zejm. na seniory, pečující osoby, zástupce obcí a lékaře. K informování lze využít leták s informacemi o příspěvku na péči a místních pečovatelských službách (např. jeho distribuce do poštovních schránek), články v obecních zpravodajích, mapování potřeb seniorů a pečujících osob, setkávání seniorů na obcích a v rámci seniorských spolků a skupin, facebookovou komunikaci, realizované akce a aktivity v regionu s podobnou tématikou (např. Den sociálních služeb apod.), individuální setkání se starosty či jejich setkání v rámci mikroregionů či pod ORP, informování na zastupitelstvech obcí a individuální jednání s lékaři či informování na jejich setkáních v rámci okresního sdružení České lékařské komory. Potřebná se v oblasti informování jeví také spolupráce s pobytovými službami pro seniory v okrese Domažlice a zvýšená informovanost o příspěvku na péči na úřadu práce při jeho vyřizování. Téma informovanosti o pečovatelské službě a příspěvku na péči by mohlo být také předmětem zájmu a činnosti Městské rady seniorů či Výboru pro věci sociální města Domažlice. Součástí informování zástupců obcí o službě je také potřeba finanční spoluúčasti ze strany obcí na zajištění služby.
Termín realizace	2020–2024
Výstup aktivity	Články o peč. službě uveřejněné v obecních zpravodajích Uskutečněná jednání se zástupci obcí, lékaři Uskutečněná setkání se seniory a pečujícími osobami v regionu Jednání s pobytovými službami v okrese Domažlice o předávání informací o pečovatelské službě Prezentace pečovatelské služby na pořádaných kulturních a dalších akcích v regionu
Realizátor, spolupracující subjekt	pečovatelské služby v regionu koordinátor KPSS

Opatření 2	**Rozvoj služeb pro rodiny se zdravotně postiženými dětmi**
Odůvodnění opatření	Z realizovaného průzkumu potřeb rodin se zdravotně postiženými dětmi v regionu vyplynula následující zjištění: • Rodiny se od počátku narození dítěte potýkají s nedostatkem informací o tom, jaké služby či jakou podporu mohou využít, na koho se mohou obrátit, a to ze strany lékařů (vyjma specializovaných lékařů a zařízení), obcí či sociálních pracovníků městských úřadů.

	• Narození dítěte se zdravotním postižením sebou přináší velkou finanční zátěž – často zůstává rodina pouze s jedním zdrojem příjmů (a příspěvkem na péči), ze kterého hradí vše potřebné, přičemž řada služeb není hrazena ze státního rozpočtu. • Pro rodiny s dětmi se zdravotním postižením je komplikované najít vhodnou školu či školku umožňující inkluzivní vzdělávání, rodiny musí často hledat jiná než spádová zařízení a děti do nich dovážet. • Péče o dítě se zdravotním postižením je velice náročná a rodinám často chybí možnost odlehčení či sdílené péče (příbuzní se ne vždy do péče zapojují). • Rodiny s dětmi se zdravotním postižením v regionu se po 7. roce věku dítěte ocitají bez další pomoci jakékoliv sociální služby, vyjma Centra Ouško organizace UCHO, které zajišťuje individuální pomoc a podporu rodinám a dětem v rámci sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením (fungování služby je však z finančních důvodů v ohrožení). • Pro rodiny je důležité vzájemné sdílení informací a zkušeností. Pro zvýšení kvality života rodin pečujících o zdravotně postižené děti v regionu je žádoucí rozvíjet místní služby rané péče a zvyšovat informovanost o těchto službách, zajistit služby pro odlehčení v péči rodinám a v neposlední řadě blíže mapovat potřeby dalších sociálních služeb od 7. roku věku dítěte a hledat možnosti zajištění těchto služeb.
Aktivita 2.1	**Rozvoj služeb rané péče**
Charakteristika aktivity	Služba rané péče představuje terénní podporu dětem s nepříznivým zdravotním stavem či se zdravotním postižením ve věku do 7 let a jejich rodičům. Služba pomáhá rodině zorientovat se v náročné situaci zjištění postižení či nesprávného vývoje dítěte. Cílem služby je, aby rodina porozuměla speciálním potřebám dítěte a dokázala najít takovou míru jejich naplnění, která jí umožní žít život podle svých představ. Pracovnice služby doprovází rodiny do 7 let věku dítěte, poskytují jim odborné poradenství a podporu v různých oblastech života. V regionu působí 4 služby rané péče, každá zaměřená na jinou cílovou skupiny: Raná péče – detašované pracoviště Plzeňský kraj Diakonie ČCE – středisko Praha poskytuje ranou péči dětem s mentálním, tělesným a kombinovaným postižením a jejich rodinám, Raná péče KuK, z.ú. se zaměřuje na rodiny s dětmi se zrakovým či kombinovaným postižením, Centrum pro dětský sluch Tamtam na rodiny s dětmi se sluchovým postižením a MCT CZ, z.s. poskytuje ranou péči obecně rodinám s dětmi. Všechny služby se potýkají s nedostatečnou informovaností o službě či nedostatečným porozuměním škále zdravotních handicapů dětí, jak u rodin s dětmi, tak u odborných pracovníků, jako jsou sociální pracovníci na obcích, pediatři či pracovníci škol, a také s malým zájmem o problematiku ze strany obcí – ke zvýšení informovanosti o službě lze využít aktivit uvedených v opatření č. 16. Za účelem zlepšení porozumění problematice zdravotních postižení dětí lze realizovat např. setkání odborných pracovníků na toto téma. Služba Diakonie ČCE – středisko Praha se také potýká s nedostatečnou kapacitou, je žádoucí její rozšíření dle potřeb v regionu, potažmo v kraji.
Termín realizace	2020–2024

Výstup aktivity	Články o rané péči v obecních zpravodajích, prezentace služby na setkání starostů, lékařů, prostřednictvím individuálních jednání, v rámci pořádaných akcí atd. Realizace setkání pro odborné pracovníky za účelem většího porozumění problematice zdravotního postižení dětí Navýšení kapacity rané péče Diakonie ČCE – středisko Praha
Realizátor, spolupracující subjekt	rané péče v regionu koordinátor KPSS
Aktivita 2.2	**2.2 Zajištění služeb pro odlehčení rodin pečujících o zdravotně postižené děti**
Charakteristika aktivity	Z terénních služeb sociální péče zaměřených na podporu osob se sníženou soběstačností v jejich domácím prostředí je v regionu zajištěna několika poskytovateli pečovatelská služba. Další služby jako osobní asistence či terénní odlehčovací služba místně poskytovány nejsou, v celém kraji službu osobní asistence zajišťuje organizace HEWER. Je žádoucí uskutečnit setkání s místními pečovatelskými službami a projednat možnosti a bariéry pro poskytování služeb rodinám s dětmi se zdravotním handicapem. V případě potřeby zajištění osobní asistence vstoupit do jednání s organizací HEWER a dále mapovat potřeby zajištění dalších terénních služeb (terénní odlehčovací služba, příp. místní osobní asistence) a hledat možnosti jejich zajištění v regionu.
Termín realizace	2020–2024
Výstup aktivity	Projednání možností a bariér poskytování pečovatelské služby rodinám se zdravotně postiženými dětmi Zajištění pečovatelské služby pro odlehčení rodin s postiženými dětmi Zajištění osobní asistence organizací HEWER Mapování zájmu o další terénní asistenční služby ze strany rodin (terénní odlehčovací služba, místní osobní asistence) Zajištění dalších terénních asistenčních služeb
Realizátor, spolupracující subjekt	pečovatelské služby v regionu HEWER rané péče v regionu Centrum Ouško organizace UCHO poskytovatelé sociálních služeb koordinátor KPSS
Aktivita 2.3	**2.3 Zachování a rozvoj dalších služeb pro rodiny se zdravotně postiženými dětmi**
Charakteristika aktivity	Do prosince 2019 nabízela podporu rodinám se zdravotně postiženými dětmi ve věku od 1 do 15 let sociálně aktivizační služba pro seniory a osoby se zdravotním postižením Centra Ouško organizace UCHO. Cílem služby byla individuální podpora dětí tak, aby mohly žít co nejvíce běžným životem v jejich přirozených sociálních skupinách. Jednalo se o jedinou službu v regionu, kterou mohly rodiny využívat po ukončení spolupráce s ranou péčí, další služby jako např. denní stacionář či pobytová odlehčovací služba nejsou v regionu zajištěny. Poskytování sociální služby bylo z finančních důvodů ukončeno. Organizace také pořádá v rámci projektu Kolaboratorium setkání

	rodičovského fóra a další setkávání rodičů dětí se zdravotním postižením, kde rodiče mohou získávat a sdílet potřebné informace a zkušenosti. Je žádoucí dále realizovat setkávání pro rodiče zdravotně postižených dětí za účelem předávání a sdílení informací a zkušeností a nadále zajistit poskytování podpory dětem se zdravotním postižením a jejich rodinám umožňující jim co nejvíce běžný život v jejich přirozených sociálních skupinách, formou poskytování sociální služby či dalších aktivit a činností. Dále je žádoucí blíže mapovat potřeby dalších služeb pro cílovou skupinu, jako jsou pobytová odlehčovací služba či denní stacionář.
Termín realizace	2020–2024
Výstup aktivity	Realizace aktivit a činností podporujících zdravotně postižené děti a jejich rodiny v běžném životě Poskytování sociální služby podporující zdravotně postižené děti a jejich rodiny v běžném životě Realizace setkávání pro rodiny se zdravotně postiženými dětmi v regionu Vyhodnocení mapování potřeb dalších pobytových či ambulantních služeb Zajištění dalších potřebných služeb
Realizátor, spolupracující subjekt	Centrum Ouško organizace UCHO obce a města v regionu rané péče v regionu

Opatření 3	**Podpora služeb pro osoby se sluchovým postižením**
Odůvodnění opatření	Z realizovaného průzkumu potřeb neslyšících osob vyplynula následující zjištění: • Osoby se sluchovým postižením žijí v regionu poměrně izolovaně. Společenskému, komunitnímu životu brání zejm. neexistence prostoru či zázemí např. V podobě klubovny, kde by se mohli neslyšící potažmo osoby se sluchovým postižením setkávat, sdružovat a realizovat různé volnočasové aktivity a akce. • S informačními a komunikačními bariérami se neslyšící setkávají v běžných situacích v každodenním životě (komunikace u lékaře, na úřadě, ve škole, kam docházejí děti atd.). Stejně tak se poměrně často setkávají s neporozuměním, předsudky a neochotou překonávat možné těžkosti pramenící ze zdravotního handicapu (okolím mohou být neslyšící osoby vnímané jakou hloupé v souvislosti s častým neporozuměním psanému textu). • Bariéry v komunikaci pomáhá odstraňovat místní ambulantní tlumočnická služba, linka pro on-line tlumočení (tzv. tichá linka), jejíž využití je možné na OSVZ MěÚ Domažlice a v Domažlické nemocnici, a terénní tlumočnická služba Centra zprostředkování tlumočení pro neslyšící – aktivizaci neslyšících v regionu napomáhá propojení všech typů tlumočnických služeb. • Bariéry při komunikaci a získávání informací na straně neslyšících způsobuje u některých neznalost využívání IT prostředků (vč. tiché linky).

	Mezi další oblasti, ve kterých by se neslyšící rádi více vzdělávali, patří oblast zdravotní, konkrétně např. kurzy první pomoci. • S výraznými problémy se neslyšící setkávají při hledání zaměstnání. Ze zkušeností neslyšících je možné některé bariéry vyplývající ze zaměstnání neslyšící osoby řešit a překonávat. Je to o ochotě porozumět, investovat více času a hledat řešení (řešeno v rámci opatření č. 13). • Vzhledem ke zdravotnímu handicapu mají neslyšící povětšinou omezené možnosti zajištění příjmů. V této souvislosti je žádoucí zajistit v regionu finančně dostupné bydlení (nejen) pro tuto cílovou skupinu, neboť úhrada tržního nájemného bývá mimo možnosti těchto osob (řešeno v rámci opatření č. 12). Pro podporu integrace neslyšících osob do společnosti a zkvalitnění jejich života je žádoucí podporovat poznání a porozumění problémům a potřeb této skupiny občanů, jak mezi širokou, tak i odbornou veřejností, jako jsou např. zaměstnavatelé. Dále je třeba podporovat existenci sociálních a návazných služeb pro tuto cílovou skupinu a informovanost o těchto službách opět mezi širokou i odbornou veřejností a v neposlední řadě realizovat aktivity propojující neslyšící/zdravotně postižené a zdravou populaci.
Aktivita 3.1	**Zachování a podpora místních služeb pro osoby se sluchovým postižením**
Charakteristika aktivity	V domažlickém regionu dlouhodobě působí Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, Poradenské centrum Domažlice. Poskytuje zde 2 služby – od roku 2007 ambulantní službu odborné sociální poradenství (uvedenou v základní síti sociálních služeb) a od prosince 2016 ambulantní tlumočnickou službu (uvedenou v rozvojové síti sociálních služeb). Hlavním posláním sociálních služeb svazu je pomoc osobám se sluchovým postižením při jejich integraci do společnosti. V případě potřeby zajištění terénního tlumočení svaz úzce spolupracuje s Centrem zprostředkování tlumočení neslyšícím. Právě existence všech typů tlumočení v regionu napomáhá větší aktivizaci neslyšících osob v regionu. Je žádoucí zachovat a podpořit ambulantní tlumočnickou službu v regionu zařazením služby do základní sítě služeb v kraji za finanční spoluúčasti obcí a měst v regionu.
Termín realizace	2020–2024
Výstup aktivity	Zachování ambulantní tlumočnické služby v regionu Zařazení služby do základní sítě služeb v kraji
Realizátor, spolupracující subjekt	Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, Poradenské centrum Domažlice obce a města v regionu
Aktivita 3.2	**Zajištění zázemí pro setkávání neslyšících osob a zpřístupňování pořádaných akcí neslyšícím osobám**
Charakteristika aktivity	Osoby se sluchovým postižením žijí roztroušeně v obcích po celém domažlickém regionu. V současné době nejsou v regionu realizovány volnočasové aktivity pro tuto skupinu občanů, není zde prostor či zázemí, např. v podobě klubovny, kde by se mohli neslyšící setkávat a sdružovat. Nalezení tohoto prostoru či zázemí podpoří aktivizaci neslyšících v regionu a napomůže zkvalitnění jejich života. Umožní také realizaci vzdělávacích akcí

	pro cílovou skupinu, zejm. kurz IT dovedností např. ve spolupráci s Tichým světem. Možností by bylo zajistit potřebné zázemí v nově vybudovaném Komunitním centrum Domažlice, příp. dalších vhodných prostorách v Domažlicích. V regionu působí poměrně hodně sociálních a návazných služeb sdružujících občany s různým zaměřením. Je žádoucí podpořit větší zapojení neslyšících osob do společenského života zpřístupňováním vhodných pořádaných kulturních a dalších aktivit této cílové skupině (např. Den sociálních služeb). V souvislosti s propojováním aktivit je nutností zajištění tlumočnické služby, bez které není možné dosáhnout bezbariérové komunikace, a souvisejících finančních nákladů na její zajištění.
Termín realizace	2020–2024
Výstup aktivity	Zajištění zázemí, klubovny pro neslyšící osoby v regionu Realizace vzdělávacích akcí pro neslyšící osoby Realizace kulturních a dalších akcí v regionu zpřístupněných neslyšícím osobám
Realizátor, spolupracující subjekt	Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, Poradenské centrum Domažlice poskytovatelé sociálních a návazných služeb obce a města v regionu sociální odbor MěÚ Domažlice koordinátor KPSS
Aktivita 3.3	**Zvýšení informovanosti o službách pro neslyšící osoby**
Charakteristika aktivity	Pro větší integraci neslyšících osob do běžného života společnosti je žádoucí podporovat porozumění problematice sluchového postižení mezi širokou i odbornou veřejností, např. prostřednictvím článků v obecních zpravodajích, seminářů pro zaměstnavatele či pracovníky škol apod. Zároveň je žádoucí zvyšovat dostupnost on-line tlumočení na úřadech a institucích v regionu a při vhodných příležitostech využívat tlumočnickou službu a zprostředkovat tak mnohdy první zkušenost s touto službou (ukázky on-line tlumočení, tlumočení na hromadných akcích, přednáškách, pracovních jednání atd.) a šířit tím praktickou znalost využívání služby. V neposlední řadě je potřebné informovat o sociálních službách a dostupnosti on-line tlumočení „neslyšící i slyšící“ veřejnost v regionu, např. prostřednictvím větší spolupráce a propojení organizací, institucí a sociálních pracovníků se Svazem neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, Poradenským centrem Domažlice a odkazováním neslyšících na služby svazu.
Termín realizace	2020–2024
Výstup aktivity	Články o problematice sluchového postižení a službách pro tuto cílovou skupinu v obecních zpravodajích Realizace semináře pro zaměstnavatele, pracovníky škol či další odborné pracovníky na téma problematiky sluchového postižení a možností překonávání bariér s tím spojených Další instituce a úřady v regionu využívající on-line tlumočení Realizace tlumočení a on-line tlumočení při vhodných akcích pořádaných v regionu Odkazování osob se sluchovým postižením na služby svazu

Realizátor, spolupracující Subjekt	Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, Poradenské centrum Domažlice Tichý svět úřady a instituce v regionu poskytovatelé sociálních a návazných služeb koordinátor KPSS

Opatření 4	**Rozvoj služeb pro osoby s duševním onemocněním**
Odůvodnění a charakteristika opatření	Osoby s duševním onemocněním v regionu podporuje Diecézní charita Plzeň. Prostřednictvím terénní a ambulantní sociální rehabilitace doprovází klienty při běžných životních situacích, pomáhá jim s organizací dne i volnočasovými aktivitami a poskytuje poradenství v různých oblastech života. V souvislosti se zaváděním sociálního bydlení v regionu (opatření 12) a také v souvislosti s reformou psychiatrické péče je potřeba zajistit dostatečné kapacity terénní sociální rehabilitace v regionu pro tuto cílovou skupinu. V rámci reformy psychiatrické péče, jejíž hlavním cílem je zvýšit kvalitu života lidí s duševním onemocněním zejm. prostřednictvím komunitně a multidisciplinárně poskytovaných služeb, má v Plzeňském kraji vzniknout několik terénních multidisciplinárních týmů (ať již v podobě center duševního zdraví nebo menších týmů služby sociální rehabilitace úzce navázaných na psychiatrickou zdravotní péči) pokrývajících celé území kraje. V regionu Domažlicko bude činnost týmu zajištěna ve spolupráci s terénní sociální rehabilitací Diecézní charity Plzeň.
Termín realizace	2020–2024
Výstup aktivity	Zachování či navýšení kapacit terénní sociální rehabilitace v regionu Vznik a činnost multidisciplinárního týmu v dostatečné kapacitě pokrývající domažlický region
Realizátor, spolupracující subjekt	Diecézní charita Plzeň

Opatření 5	**Zajištění pobytových služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením v potřebné kapacitě**
Odůvodnění a charakteristika opatření	V ORP Domažlice jsou provozovány 3 domovy pro seniory s kapacitou 294 lůžek, 2 domovy se zvláštním režimem s kapacitou 40 lůžek a pobytová odlehčovací služba pro seniory a osoby se zdravotním postižením s kapacitou 10 lůžek. Dle poskytovatelů těchto služeb jsou kapacity nedostatečné, služby evidují cca 200 žádostí do domova pro seniory, 32 žádostí do domova se zvláštním režimem a 12 žádostí do pobytové odlehčovací služby ze strany žadatelů, kteří by do zařízení v případě volné kapacity ihned nastoupili. Kapacita domova se zvláštním režimem bude navýšena o 16 lůžek prostřednictvím přestavby objektu v Domažlicích. Zároveň je také zaznamenávána potřeba odlehčovací služby v rámci domova se zvláštním režimem v kapacitě 4-6 lůžek.

	V souladu se strategií Plzeňského kraje (Priority? Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji) je žádoucí prioritně se zaměřit na rozvoj terénních a ambulantních sociálních služeb, které přispívají k setrvání občanů v jejich přirozeném sociálním prostředí – viz opatření 1. I přes rozvíjející se kvalitní terénní asistenční péči lze do budoucna vzhledem k prognózám demografického vývoje předpokládat vyšší zájem a potřebu pobytových služeb pro seniory. Nárůst potřeby pobytových služeb v regionu je nezbytné stále sledovat (s využitím aplikace webového portálu Plzeňského kraje) a v případě potřeby řešit navýšením kapacit těchto služeb. Zároveň je žádoucí hledat možnosti zajištění odlehčovací služby v rámci domova se zvláštním režimem.
Termín realizace	2020-2024
Výstup aktivity	Příprava na přestavbu objektu v Domažlicích na domov se zvláštním režimem Monitoring a vyhodnocování poptávky po pobytových službách pro seniory a osoby se zdravotním postižením Přestavba objektu v Domažlicích na domov se zvláštním režimem Provozování rozšířených kapacit domova se zvláštním režimem Jednání o navýšení kapacit dalších pobytových služeb Zajištění dalších kapacit pobytových služeb v regionu Jednání o zajištění pobytové odlehčovací služby v rámci domova se zvláštním režimem
Realizátor, spolupracující subjekt	obce a města v regionu sociální odbor MěÚ Domažlice poskytovatelé sociálních služeb

Opatření 6	**Zajištění místa pro setkávání aktivních seniorů**
Odůvodnění a charakteristika opatření	Ve městě Domažlice žije řada aktivních seniorů, kteří nejsou členy místních organizovaných skupin (místních spolků zaměřených např. na volnočasové aktivity či na sdružování zdravotně postižených občanů). Těmto aktivním seniorům chybí ve městě prostor pro setkávání v podobě volnočasového klubu pro seniory. Prostor pro setkávání s možností dostupného internetu by byl prvním krokem v aktivizaci seniorů, kteří nyní svůj volný čas tráví často sami doma. Umožněním společenských aktivit a podporou smysluplného trávení jejich volného času by se tím předcházelo jejich případnému sociálnímu vyloučení. Je žádoucí zajistit ve městě Domažlice prostor pro setkávání aktivních seniorů, např. v nově budovaném Komunitním centrum Domažlice.
Termín realizace	2020–2024
Výstup aktivity	Zajištění prostor pro volnočasový klub seniorů
Realizátor, spolupracující subjekt	město Domažlice Výbor pro sociální věci města Domažlice

5.2 Prioritní oblast: služby pro děti, mládež, rodiny

Opatření 7	**Podpora doučování a rodičovských kompetencí v oblasti vzdělávání dětí**
Odůvodnění a charakteristika opatření	Doučování dětí v regionu zajišťuje více organizací, např. Člověk v tísni či klub Fontána Diakonie ČCE – středisko Západní Čechy. Individuální doučování dětí v rodinách, ve spolupráci s dobrovolníky, přináší také potřebnou podporu rodičovských kompetencí v oblasti vzdělávání dětí v sociálně slabších rodinách. Je žádoucí zajistit v regionu dostatečné kapacity pro doučování dětí, vč. individuálního doučování v rodinách.
Termín realizace	2020–2024
Výstup aktivity	Rozvoj kapacit pro doučování v regionu
Realizátor, spolupracující subjekt	Člověk v tísni Diakonie ČCE – středisko Západní Čechy poskytovatelé sociálních a návazných služeb

5.3 Prioritní oblast: služby pro ostatní osoby ohrožené sociálním vyloučením

Opatření 8	**Zajištění pobytové služby pro osoby bez přístřeší se sníženou soběstačností a minimálními příjmy**
Odůvodnění a charakteristika opatření	V regionu, potažmo v Plzeňském kraji, není zajištěna pobytová služba pro osoby bez přístřeší se sníženou soběstačností (např. v důvodu závislostí) a s minimálními příjmy. Stávající služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením v podobě domovů pro seniory, domovů se zvláštním režimem a domovů pro osoby se zdravotním postižením nejsou určené pro tuto cílovou skupinu. Lidé tak často zůstávají na sociálních lůžkách v nemocnicích, na ulici, v nevyhovujícím bydlení, příp. V azylových domech, pro které však také nejsou cílovou skupinou. Vzhledem k tomu, že potřebná pobytová služba chybí v celém kraji, je zajištění služby potřeba řešit na krajské úrovni. Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji na období 2019–2021 (stejně tak Akční plán rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji na rok 2020) obsahuje opatření na zajištění služby DZR pro osoby bez přístřeší, které mají sníženou fyzickou nebo psychickou soběstačnost z důvodu závislosti na návykových látkách, chronického duševního onemocnění, různých typů demencí a potřebují pomoc jiné fyzické osoby, vč. imobilních osob.
Termín realizace	2020–2024
Výstup aktivity	Zajištění pobytové služby pro osoby bez přístřeší se sníženou soběstačností a minimálními příjmy
Realizátor, spolupracující subjekt	Plzeňský kraj poskytovatelé sociálních služeb

Opatření 9	**Rozvoj služeb pro osoby bez domova**
Odůvodnění a charakteristika opatření	V domažlickém regionu je již dlouhodobě řešena potřeba noclehárny a nízkoprahového denního centra zajišťujících pro osoby bez přístřeší zejm. přenocování, využití hygienického zařízení a pomoc a podporu při řešení jejich situace. Potřeba zařízení se v čase různí a stále se vyvíjí, v rámci sociální práce se podařilo v poslední době minimalizovat počet lidí přespávajících venku či v nevhodných prostorách. Zároveň s nadcházející zimou lze očekávat nárůst těchto osob ve městě. Také lze očekávat nedostatek kapacit těchto služeb v Plzni, které jsou pro místní občany často ve spolupráci s Diecézní charitou Plzeň využívány. Potřebu zařízení vnímají zejm. poskytovatelé sociálních služeb, kteří častěji než sociální pracovníci městských úřadů řeší krizové situace bytové nouze občanů v regionu. Je žádoucí evidovat počty osob v krizové bytové situaci v regionu ze strany sociálních služeb, sociálních pracovníků městských úřadů a dalších subjektů (např. Domažlické nemocnice) a na jaře 2020 situaci vyhodnotit a dle toho dále postupovat. V případě potřeby zajištění služeb v regionu je třeba nejprve zajistit vhodný objekt, ve kterém by bylo možné provozovat azylový dům, noclehárnu i denní centrum. Přístavba ke stávajícímu objektu, ve kterém působí azylový dům, není možná. Dále je třeba zajistit finance na provoz služby, jejímž provozovatelem by mohla být Diecézní charita Plzeň.
Termín realizace	2020 – vyhodnocení potřeby noclehárny a denního centra 2020–2024 – případné zajištění služeb
Výstup aktivity	Zmapování počtu osob v krizové bytové situaci v regionu v období listopad 2019 – duben 2020 Zhodnocení potřebnosti noclehárny a denního centra Zajištění objektu Zajištění financí na provoz Provoz noclehárny a denního centra
Realizátor, spolupracující subjekt	město Domažlice sociální pracovníci městských úřadů Diecézní charita Plzeň poskytovatelé sociálních služeb Domažlická nemocnice a další subjekty v regionu

Opatření 10	**Podpora a rozvoj služeb pro osoby závislé na návykových látkách**
Odůvodnění a opatření	Služby osobám závislým na návykových látkách či závislostí ohrožených v regionu poskytuje Centrum Jana organizace Network East-West, která v rámci terénního programu vyhledává uživatele nelegálních návykových látek, motivuje je ke změně rizikového chování a mírnění jeho negativních důsledků a poskytuje jim podporu při řešení zdravotních a sociálních problémů. Centrum Jana od poloviny roku 2018 poskytuje cílové skupině také odborné sociální poradenství, v rámci kterého zajišťuje sociální poradenství, edukaci v oblasti Harm Reduction, výměnu injekčních stříkaček a dalšího materiálu pro bezpečnější užívání a sběr a shromažďování použitého

	aplikačního materiálu od klientů a jeho bezpečnou likvidaci. Služba není uvedena v krajské síti sociálních služeb, finance na zajištění služby aktuálně poskytuje pouze město Domažlice. Pro zachování a případný rozvoj služby v případě potřeby je žádoucí hledat další finanční zdroje. Pro podporu řešení drogové problematiky v regionu je třeba také větší spolupráce a propojenost subjektů v sociální oblasti. Další služby v oblasti závislostí na návykových látkách, jako např. ambulance pro dospívající a mladé lidi ohrožené závislostním chováním a jejich rodinné příslušníky či blízké osoby, služby následné péče a další psychoterapeutické a odborné služby se nacházejí zejm. V Plzni. V případě potřeby zajištění těchto služeb v regionu je žádoucí navázat spolupráci s těmito plzeňskými službami a hledat možnosti zajištění těchto služeb v domažlickém regionu.
Aktivita 10.1	**Podpora/rozvoj místních služeb pro osoby závislé na návykových látkách**
Charakteristika aktivity	Pro zachování a případný rozvoj odborného sociálního poradenství Centra Jana (výměnný program) je žádoucí zajistit finanční prostředky, zejm. prostřednictvím zařazení služby do sítě služeb v kraji, dále prostředky finanční spoluúčasti obcí a měst. Pro podporu řešení drogové problematiky v regionu je třeba větší spolupráce a propojenost subjektů v sociální oblasti (sociální a návazné služby, obce, školy, sociální pracovníci na obcích) spočívající zejm. V předávání informací o drogové problematice v obcích a předávání kontaktů na službu občanům a ve větší otevřenosti institucí při řešení problémů závislostí a větší otevřenosti spolupráci s dalšími subjekty na jejím řešení.
Termín realizace	2020–2024
Výstup aktivity	Jednání o finanční podpoře odborného sociálního poradenství s obcemi a městy v regionu Poskytnutí finanční podpory ze strany obcí a měst v regionu Zařazení služby do sítě služeb v kraji Více kontaktů ze strany obcí, služeb a institucí v oblasti spolupráce na řešení závislostí
Realizátor, spolupracující subjekt	Centrum Jana organizace Network East-West sociální služby a návazné služby v regionu sociální pracovníci městských úřadů obce a města v regionu další subjekty a instituce
Aktivita 10.2	**Navázání spolupráce s dalšími službami v oblasti závislostí na návykových látkách v případě potřeby**
Charakteristika aktivity	V případě potřeby zajištění dalších služeb v oblasti závislostí na návykových látkách, jako např. poradenství pro rodinné příslušníky či blízké osoby, řešení situací klientů nad rámec terénního programu a odborného sociálního poradenství je žádoucí navázat spolupráci s organizacemi působícími zejm. V Plzni a hledat možnosti a způsoby zajištění potřebných služeb v regionu. Centrum protidrogové prevence a terapie také nabízí konzultace sociálním pracovníkům městských úřadů při nastavení postupu pro řešení situací v rodinách uživatelů návykových látek.
Termín realizace	2020–2024
Výstup aktivity	Jednání o možnostech zajištění dalších potřebných služeb v oblasti závislostí na návykových látkách v regionu

	Zajištění dalších potřebných služeb v oblasti závislostí v regionu Konzultace s CPPT při nastavení postupu pro řešení situací v rodinách uživatelů návykových látek
Realizátor, spolupracující subjekt	Centrum Jana organizace Network East-West obce a města v regionu sociální pracovníci městských úřadů CPPT a další organizace působící v oblasti závislostí na návykových látkách

Opatření 11	**Zajištění a rozvoj dluhového poradenství**
Odůvodnění a charakteristika opatření	Dluhové poradenství v regionu poskytuje Člověk v tísni v rámci terénního a ambulantního odborného sociálního poradenství (na základě akreditace pro poskytování služeb v oblasti oddlužení dle insolvenčního zákona). Počet dlužníků využívajících službu neustále přibývá, dluhy tvoří 90 % problematiky, kterou s klienty od 18 do 75 let organizace řeší. V regionu se nacházejí obce s vysokým počtem obyvatel v exekuci (Nemanice – 32,57 % podíl osob v exekuci k 31. 12. 2017, Hvožďany – 24,14 % či Drahotín – 23,33 %). Kapacity služby pro zajištění dluhového poradenství v regionu včetně depistáže v terénu nejsou dostačující, aktuálně se organizace potýká také s problémem personálního zajištění pracovního místa dluhového poradce v regionu. Vedle zajištění dluhového poradenství je také žádoucí realizovat aktivity v rámci účinné prevence vzniku dluhů napříč cílovými skupinami?, např. semináře finanční gramotnosti.
Termín realizace	2020–2024
Výstup aktivity	Zajištění pracovníka pro dluhové poradenství v regionu Rozšíření kapacit dluhového poradenství dle potřeb Realizované semináře na finanční gramotnost v regionu a jiné aktivity v rámci prevence vzniku dluhů
Realizátor, spolupracující subjekt	Člověk v tísni poskytovatelé sociálních služeb

Opatření 12	**Zajištění a rozvoj terénního programu**
Odůvodnění a charakteristika opatření	Terénní program pro sociálně ohrožené skupiny občanů v regionu realizuje Člověk v tísni. Posláním služby je vyhledávat a formou poskytování informací, praktické pomoci a dalšími preventivními aktivitami podporovat osoby, které se dostaly nebo mohou dostat do nepříznivé životní situace, kdy nemají dostatek informací, dovedností nebo prostředků nezbytných pro její řešení vlastními silami. Kapacity služby pro zajištění služby v regionu včetně depistáže v terénu nejsou dostačující, aktuálně se organizace potýká také s problémem personálního zajištění pracovního místa terénního pracovníka v regionu.
Termín realizace	2020–2024
Výstup aktivity	Zajištění terénního pracovníka v regionu Rozšíření kapacit terénního programu

	Vyhledávání ohrožených osob v regionu a zajištění podpory
Realizátor, spolupracující subjekt	Člověk v tísni poskytovatelé sociálních služeb

Opatření 13	**Podpora řešení situace v sociálně vyloučených či problémových lokalitách**
Odůvodnění a charakteristika opatření	V domažlickém regionu se nacházejí sociálně vyloučené lokality splňující znaky sociálního vyloučení či problémové lokality s vnímaným problémovým chováním občanů těchto lokalit (např. v obci Nemanice, Draženov, Klenčí pod Čerchovem, Kdyně). Často jsou nemovitosti v těchto lokalitách ve vlastnictví soukromých vlastníků. Je žádoucí realizovat v daných lokalitách aktivity vedoucí k řešení problémů sociálního vyloučení místních občanů a k řešení problémů narušujících občanské soužití v daných lokalitách. Je třeba zde detailně zmapovat potřeby sociálních služeb prostřednictvím depistáže v rámci sociální práce, ve spolupráci s dotčenými obcemi, sociálními pracovníky městských úřadů a sociálními službami zajistit působení potřebných služeb v lokalitách a zajistit pravidelné předávání informací a komunikaci spolupracujících subjektů na řešení situace v daných oblastech např. prostřednictvím komunitního plánování. Možností je také přistoupit ke spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování.
Termín realizace	2020–2024
Výstup aktivity	Monitoring potřeb sociálních služeb v problémových lokalitách Zajištění potřebných služeb v problémových lokalitách Pravidelná komunikace subjektů působících v lokalitách Navázaná spolupráce s Agenturou pro sociální začleňování
Realizátor, spolupracující subjekt	obce a města v regionu sociální pracovníci městských úřadů poskytovatelé sociálních služeb koordinátor KPSS

5.4 Prioritní oblast: opatření a aktivity společné všem cílovým skupinám

Opatření 14	**Zavedení systému sociálního bydlení**
Odůvodnění a charakteristika opatření	Chybějící dostupné a sociální bydlení bylo vyhodnoceno jako jeden z největších problémů v sociální oblasti v regionu, a to napříč cílovými skupinami občanů. Nedostačující obecní bytový fond, výše nájemného u bytů dostupných na volném trhu s bydlením a další podmínky s nájmem spojené (kauce, provize realitních kanceláří) snižují dostupnost bydlení pro domácnosti s nízkými příjmy (např. samoživitelé, senioři, zdravotně postižení, rodiny s dětmi). Neexistence bytů s individuální podporou v podobě sociální práce vylučuje z bydlení osoby s nižšími kompetencemi k bydlení, které jsou tak odkázány na pobytové služby azylového typu (a jejich volné kapacity v regionu, kraji či republice) a ubytovny. Kapacity azylového bydlení v regionu evidují neuspokojené žadatele o službu, návaznost v bydlení pro klienty azylového bydlení je v regionu aktuálně zajištěna jednou ubytovnou

	s výplatou doplatku na bydlení. Na druhé straně se podnikají kroky pro podporu řešení bytové nouze a krizových situací – nově je v Domažlicích provozován krizový byt, ve městě jsou k dispozici byty se sníženým nájmem pro nízkopříjmové domácnosti, ve Kdyni jsou přidělovány byty osobám bez domova vč. zajištění podpory v bydlení, dále se plánuje zajištění sociálního bydlení s podporou sociální služby např. v Brnířově. Je žádoucí zavést provázaný systém sociálního bydlení v jednotlivých obcích a městech v regionu, s pravidly pro přidělování různých typů bytů a pro zajištění individuální podpory v sociálním bydlení. Sociální bydlení může mít podobu prostupného bydlení, kdy občané procházejí jednotlivými „stupni" bydlení, ve kterých se postupně učí fungovat a udržet si bydlení, či tzv. housing first, kdy je trvalé (dlouhodobé) bydlení zajištěno od počátku spolu s individuální podporou v podobě sociální práce. Pro zavedení systému sociálního bydlení je třeba projednat (ideálně v rámci pracovní skupiny složené ze zástupů města, sociálních pracovníků městského úřadu, poskytovatelů sociálních služeb, zástupců úřadu práce a případně správce bytového fondu): • podobu sociálního bydlení v obcích a městech v regionu, • zajištění bytů pro sociální bydlení, • pravidla pro sociální bydlení či jednotlivé typy bydlení dle cílových skupin, • zajištění kapacit sociální práce jako podpory při bydlení (v případě potřeby rozšíření stávajících kapacit poskytovatelů sociálních služeb), • nastavení spolupráce správce bytového fondu se sociálním odborem spočívající ve včasném předávání informací o domácnostech, kterým hrozí ztráta bydlení a zajištění sociální práce v oblasti prevence ztráty bydlení.
Termín realizace	2020–2024
Výstup aktivity	Projednání záměru zavedení systému sociálního bydlení v regionu Vytvoření pracovní skupiny pro sociální bydlení a její jednání Výstupy z jednání o podobě sociálního bydlení v regionu – počty bytů a jejich zajištění, pravidla pro sociální bydlení či jednotlivé typy bydlení, zajištění sociální práce v bydlení, zefektivnění prevence ztráty bydlení
Realizátor, spolupracující subjekt	obce a města v regionu sociální pracovníci městských úřadů poskytovatelé sociálních služeb další subjekty v regionu

Opatření 15	**Podpora zaměstnávání osob se zdravotním postižením a dlouhodobě nezaměstnaných**
Odůvodnění a charakteristika aktivity	V současné době vysoké zaměstnanosti se v situaci sociálního vyloučení z důvodu nezaměstnanosti ocitají zejm. lidé dlouhodobě nezaměstnaní či obtížně zaměstnatelní, příp. osoby se zdravotním postižením. Mezi obce s vyšší nezaměstnaností patří např. Mnichov, Mutěnín, Nemanice či Kaničky. Je žádoucí podporovat v regionu aktivity umožňující těmto osobám opětovně si obnovovat či získat pracovní návyky tak, aby se poté mohly uplatnit na volném či chráněném trhu práce. Možné aktivity jsou následující: - v regionu není provozován sociální podnik poskytující pracovní uplatnění

	zdravotně postiženým osobám a v oblasti zaměstnávání této cílové skupiny se nedaří v regionu nacházet další spolupracující zaměstnavatele. Je potřebné hledat způsoby zvyšování motivace zaměstnavatelů realizovat sociální podnikání a nabízet pracovní uplatnění osobám se zdravotním postižením a podporovat realizaci těchto příležitostí v regionu. Možností je např. uspořádání semináře pro zaměstnavatele o dotačních možnostech sociálního podnikání a dostupných podporách při zaměstnávání zdravotně postižených vč. příkladů dobré praxe. - Jako efektivní řešení dlouhodobé nezaměstnanosti či nezaměstnanosti obtížně zaměstnatelných občanů se jeví poskytnutí individuální podpory a poradenství občanům při rozvoji jejich pracovních návyků a kompetencí, např. v rámci tréninkových míst. Na takto realizovanou sociální práci, např. v rámci sociální rehabilitace či sociální práce POÚ je žádoucí navázat zajištěním následných pracovních míst.
Termín realizace	2020–2024
Výstup aktivity	Opatření zvyšující motivaci zaměstnavatelů realizovat sociální podnikání a nabízet pracovní uplatnění zdravotně postiženým, např. seminář pro zaměstnavatele Působení sociálního podniku v regionu Zapojení dalších zaměstnavatelů do zaměstnávání osob se zdravotním postižením Zajištění individuální podpory a poradenství nezaměstnaným občanům Zajištění tréninkových a návazných pracovních míst
Realizátor, spolupracující subjekt	sociální pracovníci městských úřadů poskytovatelé sociálních služeb úřad práce zaměstnavatelé v regionu koordinátor KPSS

Opatření 16	**Zachování a rozvoj sociální práce v regionu**
Odůvodnění opatření	Mapování potřeb cílových skupin obyvatel v regionu, účinná prevence sociální exkluze a efektivní řešení jejich nepříznivé sociální situace vč. koordinace další podpory ze strany sociálních služeb vykazuje vysokou časovou náročnost na zajištění terénní sociální práce. Sociální pracovník by měl mít dobře zmapované sociální problémy v lokalitě a znát zdroje lokality k vyřešení problémů. V souvislosti se zjištěnými potřebami sociální práce v regionu je žádoucí zmapovat zajištění sociální práce v regionu, příp. její kapacity posílit. Pro zachování podpory a pomoci občanům nacházejícím se v sociálně nepříznivých situacích je žádoucí vyjma podpory a rozvoje sociálních služeb uvedených v jednotlivých opatřeních komunitního plánu zajistit poskytování dalších služeb v závislosti na poptávce a možnostech poskytovatelů.
Aktivita 16.1	**Podpora rozvoje sociální práce na obcích**
Charakteristika aktivity	Vzhledem ke stávajícímu počtu sociálních pracovníků na obcích a vzhledem ke kumulaci jejich pracovních činností je žádoucí reagovat na sociální potřeby klientů také mapováním personálního obsazení pracovních míst sociálních

	pracovníků a v případě potřeby počet sociálních pracovníků v regionu navyšovat. Zvláště v návaznosti na aktivní naplňování komunitního plánu, zejména opatření 12 (mapování potřeb v problémových lokalitách), 13 (zajištění podpory v rámci sociálního bydlení a zefektivnění prevence ztráty bydlení) a 14 (zajištění individuální podpory a poradenství dlouhodobě nezaměstnaným) může být stávající stav kvalifikovaných sociálních pracovníků nedostačující.
Termín realizace	2020-2024
Výstup aktivity	Zmapování stávajícího stavu zajištění sociální práce v regionu Navýšení počtu sociálních pracovníků
Realizátor, spolupracující subjekt	MěÚ Domažlice, MěÚ Kdyně, MěÚ Poběžovice, obecní úřady
Aktivita 16.2	**Zachování stávajících sociálních služeb v regionu**
Charakteristika aktivity	Vyjma zachování, podpory a rozvoje výše uvedených sociálních služeb je žádoucí pro zajištění pomoci občanům v sociálně nepříznivých situacích v regionu zajistit poskytování níže uvedených sociálních služeb v závislosti na poptávce a možnostech poskytovatelů služeb. ***Bílý kruh bezpečí, z.s.*** - Odborné sociální poradenství: okamžitá kapacita terénní formy 1 kl., ambulantní formy 2 kl. ***Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s.*** - Raná péče: okamžitá kapacita ambulantní formy 2 kl., terénní formy 140 kl. (pro všechny kraje, kde služba působí) ***Centrum pro zdravotně postižené Plzeňského kraje o.p.s.*** - Odborné sociální poradenství: okamžitá kapacita 4 kl. (pro celý Plzeňský kraj) ***Centrum sociálních služeb Domažlice*** - Domovy pro seniory: okamžitá kapacita 203 kl. - Odborné sociální poradenství: okamžitá kapacita 2 kl. ***Člověk v tísni, o.p.s.*** - Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi: okamžitá kapacita terénní i ambulantní formy 6 kl. (pro celý Plzeňský kraj) - Odborné sociální poradenství: okamžitá kapacita terénní i ambulantní formy 10 kl. (pro celý Plzeňský kraj) - Terénní programy: okamžitá kapacita 16 kl. (pro celý Plzeňský kraj) ***DelpSys, s.r.o.*** - Odborné sociální poradenství: okamžitá kapacita 1 kl. ***Diakonie ČCE – středisko Praha*** - Raná péče: okamžitá kapacita ambulantní i terénní formy 13 kl. (pro všechny kraje, kde služba působí) ***Diakonie ČCE – středisko Západní Čechy*** - Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi – Archa pro rodiny s dětmi: okamžitá kapacita terénní i ambulantní formy 13 kl. (pro celý Plzeňský kraj) - Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi – Adite pro náhradní rodiny: okamžitá kapacita terénní formy 2 kl. (pro celý Plzeňský kraj)

	- Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež: okamžitá kapacita ambulantní formy 105 kl., terénní formy 20 kl. (pro všechny regiony, kde služba působí) - Krizová pomoc: okamžitá kapacita ambulantní formy 5 kl., terénní formy 5 kl. (pro celý Plzeňský kraj) ***Diecézní charita Plzeň*** - Azylový dům Domažlice: okamžitá kapacita 29 kl. - Azylový dům – domov pro matky s dětmi v tísni – Domažlice: okamžitá kapacita 21 kl. - Sociální rehabilitace – SOS Domažlice: okamžitá kapacita terénní i ambulantní formy 2 kl. - Sociálně terapeutické dílny sv. Josefa: okamžitá kapacita 27 kl. (Meclov 15 kl., Domažlice 12 kl.) - Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením: okamžitá kapacita 15 kl. - Intervenční centrum: okamžitá kapacita ambulantní formy 1 kl., terénní formy 1 kl. (pro celý Plzeňský kraj) - Krizová pomoc: okamžitá kapacita terénní formy 1 kl. (pro celý Plzeňský kraj) - Odborné sociální poradenství – Poradna pro cizince a uprchlíky: okamžitá kapacita terénní formy 2 kl. (pro celý Plzeňský kraj), ambulantní formy 2 kl. (Plzeň) ***Doma ve Kdyni – centrum sociálních služeb, p.o.*** - Pečovatelská služba: okamžitá kapacita 8 klientů (v pracovní době od 15:30 do 20:00 je okamžitá kapacita 1 kl.) ***Domácí péče Domažlice s.r.o.*** - Pečovatelská služba: okamžitá kapacita 12 kl. ***Dům seniorů Kdyně, p.o.*** - Domov pro seniory: okamžitá kapacita 101 kl. (okamžitá kapacita do 1. 1. 2020 je 103 kl.) ***HEWER, z.s.*** - Osobní asistence: okamžitá kapacita ***MCT CZ, z.s.*** - Raná péče: okamžitá kapacita terénní i ambulantní formy 1 kl. ***Město Bělá nad Radbuzou*** - Pečovatelská služba: okamžitá kapacita 2 kl. (denní kapacita 80 kl.) ***Město Hostouň*** - Pečovatelská služba: okamžitá kapacita 1 kl. (denní kapacita 24 kl.) ***Město Poběžovice*** - Pečovatelská služba: okamžitá kapacita 2 kl. (denní kapacita 55 kl.) ***Městské centrum sociálně rehabilitačních služeb – domov pro seniory*** - Denní stacionář: okamžitá kapacita 2 kl. - Domov pro seniory: okamžitá kapacita 60 kl. - Domov se zvláštním režimem: okamžitá kapacita 24 kl. - Odlehčovací služba: okamžitá kapacita 10 kl. - Pečovatelská služba: okamžitá kapacita terénní i ambulantní formy 5 kl. (denní kapacita u obou forem 230 kl.)

	Městys Koloveč - Pečovatelská služba: okamžitá kapacita 2 kl. ***Network East-West, z.s., Centrum Jana*** - Terénní programy: okamžitá kapacita 10 kl. - Odborné sociální poradenství: okamžitá kapacita 1 kl. ***Organizace pro pomoc uprchlíkům, z.s.*** - Odborné sociální poradenství: roční kapacita ambulantní formy 300 kl., terénní formy 100 kl. (350 intervencí) ***Raná péče Kuk, z.ú.*** - Raná péče: okamžitá kapacita terénní formy 5 kl., roční kapacita 42 kl. ***Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra ČR – Centrum na podporu integrace cizinců pro Plzeňský kraj*** - Odborné sociální poradenství: kapacita ambulantní formy 2 kl. za hodinu, okamžitá kapacita terénní formy 1 kl. za hodinu ***Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, z.s., Poradenské centrum Domažlice, p.s.*** - Odborné sociální poradenství: okamžitá kapacita 1 kl. (roční kapacita 700 intervencí) - Tlumočnické služby: okamžitá kapacita 1 kl. ***Tichý svět, o.p.s.*** - Tlumočnické služby: ambulantní forma 5 kl., terénní forma 600 kl. (ve všech krajích působnosti) - Sociální rehabilitace: ambulantní forma 2 500 intervencí, terénní forma 3 000 intervencí (ve všech krajích působnosti) - Odborné sociální poradenství: ambulantní forma 2 500 intervencí, terénní forma 3 000 intervencí ***Tyfloservis, o.p.s.*** - Sociální rehabilitace: okamžitá kapacita ambulantní formy 3 kl. (středisko Plzeň), terénní formy 3kl. (pro celý Plzeňský kraj) ***UCHO, z.s., Centrum Ouško*** - Sociálně aktivizační služba pro seniory a osoby se zdravotním postižením: okamžitá kapacita 1 kl. ***Vital life z.s.*** - Domov se zvláštním režimem: okamžitá kapacita 16 kl.
Termín realizace	2020–2024
Výstup aktivity	Poskytování sociálních služeb
Realizátor, spolupracující subjekt	poskytovatelé sociálních služeb
Aktivita 16.3	**Finanční podpora sociálních služeb ze strany obcí, příp. dalších subjektů**
Charakteristika aktivity	Financování sociálních služeb je nastaveno jako vícezdrojové financování, na kterém se podílí státní rozpočet, Plzeňský kraj, uživatelé služeb, obce a další subjekty – financování sociálních služeb není plně zajištěno prostřednictvím státního rozpočtu a příspěvků od uživatelů služeb. Je žádoucí průběžně informovat obce o sociálních službách v regionu a o potřebě finanční

	spoluúčasti jejich zajištění ze strany obcí a hledat možnosti efektivní realizace, např. prostřednictvím dotačního systému mikroregionu apod.
Termín realizace	2020–2024
Výstup aktivity	Jednání se zástupci obcí o finanční spoluúčasti na zajištění sociálních služeb pro své občany Finanční podpora sociálních služeb ze strany obcí a dalších subjektů
Realizátor, spolupracující subjekt	poskytovatelé služeb obce a města v regionu

Opatření 17	**Zlepšení dopravní obslužnosti v regionu**
Odůvodnění a charakteristika aktivity	Dobrá dopravní obslužnost v regionu významně přispívá k jeho trvale udržitelnému rozvoji a významně ovlivňuje možnost využívání místních služeb a zařízení občanské vybavenosti ze strany občanů. Specifickým problémem je zajištění dopravy pro seniory se sníženou soběstačností či zdravotně znevýhodněné osoby. Domažlický region se potýká s následujícími problémy týkající se dopravní obslužnosti: nedostatek spojů v regionu ovlivňující např. dopravu pracovníků do zaměstnání, dostupnost obcí, lokalit o víkendech?, nenavazování spojů autobusových a vlakových linek ve městě, nedostatečně zajištěna je také dopravní obslužnost města Domažlice – v rámci městské hromadné dopravy nejsou využívány nízkopodlažní vozy, což působí problémy osobám se sníženou pohyblivostí, ale také maminkám s kočárky a dalšími, problematické je také umístění zastávek MHD ve městě. Je žádoucí detailněji zmapovat dopravní obslužnost v regionu a projednat nedostatky s provozovateli veřejné dopravy. Dále je žádoucí opětovně zajistit ve městě přepravu seniorů a zdravotně postižených k lékaři, na úřady a za dalšími službami (např. prostřednictvím služby Taxík Maxík). Některé obce v regionu se aktuálně potýkají s poptávkou po zajištění dopravy pro seniory či zdravotně postižené. Je žádoucí mapovat potřebnost zajištění dopravy v obcích pro tyto občany a v případě potřeb dopravu zajistit, např. v rámci mikroregionů či spolupráce více obcí.
Termín realizace	2020–2024
Výstup aktivity	Zmapování problémů v dopravní obslužnosti regionu Jednání s provozovateli veřejné dopravy Zajištěná přeprava seniorů a zdravotně znevýhodněných osob v Domažlicích Mapování potřeby zajištění dopravní služby v obcích Zajištění dopravní služby v obcích
Realizátor, spolupracující subjekt	obce a města v regionu

Opatření 18	**Zvýšení informovanosti o sociálních službách**
Odůvodnění aktivity	Z realizace plánování rozvoje sociálních služeb v regionu vyplynula nedostatečná informovanost o sociálních službách a související problematice, a to jak u občanů, tak u odborné veřejnosti, jako jsou např. starostové obcí či lékaři. Sociální služby poskytují pomoc občanům v sociálně nepříznivých situacích a je žádoucí, aby v případě, kdy se člověk v takovéto situaci ocitne, získal informace o sociálních službách, které mu mohou pomoci, co nejdříve. Potřebné je také více zpřístupňovat informace zdravotně postiženým občanům.
Aktivita 18.1	**Informování prostřednictvím obecních zpravodajů a pořádaných akcí**
Charakteristika aktivity	Informovat o sociální problematice a službách širokou veřejnost je možné prostřednictvím obecních zpravodajů, které vydávají některé obce v regionu, facebookové komunikace a také prostřednictvím pořádaných akcí souvisejících se sociální tématikou (např. Den sociálních služeb).
Termín realizace	2020–2024
Výstup aktivity	Články o sociálních službách a související problematice uveřejněné v obecních zpravodajích Informování o službách a prezentace služeb v rámci pořádaných kulturních akcích v regionu Pořádání Dne sociálních služeb
Realizátor, spolupracující subjekt	obce a města v regionu poskytovatelé sociálních služeb koordinátor KPSS
Aktivita 18.2	**Informování starostů o sociálních službách a související problematice**
Charakteristika aktivity	Dle zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách se obce podílejí na zajištění sociálních služeb pro své občany – zjišťují potřeby poskytování služeb na svém území, zajišťují dostupnost informací o službách, spolupracují s dalšími subjekty při zprostředkování pomoci potřebným osobám a při určování sítě služeb na území kraje a v neposlední řadě se podílejí na vícezdrojovém financování služeb. Je žádoucí zvyšovat informovanost starostů o sociálních službách (při individuálních jednáních, na setkání v rámci mikroregionů či na setkání starostů v rámci ORP, prostřednictvím informování zastupitelstev) a více aktivovat obce při řešení sociální problematiky v regionu.
Termín realizace	2020–2024
Výstup aktivity	Prezentace sociálních služeb a související problematiky při jednáních se starosty obcí v regionu
Realizátor, spolupracující subjekt	obce a města v regionu poskytovatelé sociálních služeb sociální pracovníci městských úřadů koordinátor KPSS
Aktivita 18.3	**Informování odborných pracovníků o sociálních službách**
Charakteristika aktivity	Lékaři a další odborní pracovníci (např. zástupci a pracovníci škol) mohou být pro některé cílové skupiny důležitým informačním zdrojem o službách a spolupracujícím subjektem při řešení sociálně nepříznivých situací klientů služeb. Je žádoucí hledat cesty efektivního informování odborných

	pracovníků, např. prostřednictvím setkání lékařů, které v okrese Domažlice pořádá okresní sdružení České lékařské komory. V rámci vzdělávání aktuálně probíhá proces tvorby Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání II ve SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn (realizuje MAS Český Les), v rámci kterého jsou prostřednictvím pracovních skupin řešeny otázky týkající se vzdělávání. Je možné přenést témata týkající se vzdělávání do diskuze v rámci procesu tvorby plánu rozvoje vzdělávání.
Termín realizace	2020–2024
Výstup aktivity	Prezentace služeb lékařům v regionu Prezentace služeb či jednání o problematice s pracovníky škol Další aktivity zvyšující informovanost odborných pracovníků o sociální problematice
Realizátor, spolupracující subjekt	poskytovatelé sociálních služeb lékaři a další odborní pracovníci v regionu koordinátor KPSS
Aktivita 18.4	**Průběžná aktualizace rozšířené sekce webové stránky města Domažlice o sociální problematice, vč. elektronické verze katalogu poskytovatelů služeb**
Charakteristika aktivity	Rozšířená sekce soustřeďuje informace o sociálních službách, legislativě a sociálně nepříznivých situacích na jednom místě. Součástí mohou být také informace o pořádaných kulturních a volnočasových aktivitách pro seniory v regionu. Umožňuje tak rychlý, jednoduchý přístup k potřebným informacím jak pro občany, tak pro zástupce obcí a další odbornou i širokou veřejnost. Informace zde jsou také zpřístupněny občanům se zdravotním postižením, zejm. neslyšícím osobám, které povětšinou nerozumí českému jazyku. Je žádoucí odkaz na rozšířenou sekci umístit na webové stránky obcí a měst v regionu a tím více zpřístupnit potřebné informace občanům regionu a informace průběžně aktualizovat.
Termín realizace	2020–2024
Výstup aktivity	Umístění odkazu na rozšířenou sekci na webové stránky obcí a měst v regionu Průběžná aktualizace rozšířené sekce a elektronického katalogu služeb
Realizátor, spolupracující subjekt	poskytovatelé sociálních služeb město Domažlice koordinátor KPSS

Podněty k rozvoji sociální oblasti pro řešení na krajské úrovni:

- Vytvoření pravidel pro vstup do základní sítě služeb v kraji a zvýšení provázanosti zjištěných potřeb v oblasti zajištění sociálních služeb a finančních prostředků na jejich zajištění. Neexistence pravidel pro vstup služeb do základní sítě služeb v kraji, s nímž je spojený nárok na získání finanční dotace na zajištění služeb (prakticky uzavření této základní sítě služeb) obecně významně limituje rozvoj sociálních služeb na daném území, ovlivňuje realizovatelnost komunitních plánů (naplánovaných cílů a opatření) a to vše snižuje významnost/důležitost místního procesu komunitního plánování sociálních služeb.
- Možnosti podpory ORP v kraji při naplňování komunitních plánů (např. dotační program pro ORP na zajištění koordinace a naplňování komunitního plánu, ať již prostřednictvím vlastních personálních kapacit či ve spolupráci s dalšími subjekty).

Další zjištěné problémy v sociální oblasti, jejichž řešení není možné v rámci komunitního plánování sociálních služeb:

- Výkon veřejného opatrovnictví – obce I. typu nemají dostatek personálních a odborných kapacit na výkon veřejného opatrovnictví, některé obce zajišťují opatrovnictví pro velký počet opatrovanců v souvislosti s působením pobytové služby v obci a tato činnost je pak pro obce ještě náročnější. Obce II. a III. typu se často potýkají s nedostatkem personálních kapacit na výkon veřejného opatrovnictví – práce s těmito osobami vyžaduje více časového prostoru a může být velmi náročná, často přesahuje vyčleněný úvazek sociálního pracovníka na výkon veřejného opatrovnictví.

6. Naplňování plánu a jeho kontrola

Realizace komunitního plánu bude probíhat naplňováním realizačních plánů zpracovaných na jednotlivé kalendářní roky. Realizační plán soustřeďuje pozornost na vybrané cíle, opatření a aktivity z komunitního plánu, příp. obsahuje nově stanovená opatření a aktivity reagující na nově vzniklé potřeby v sociální oblasti. Za uskutečnění aktivit jsou zodpovědné osoby a organizace uvedené v textu u jednotlivých aktivit.

V regionu bude působit koordinátor komunitního plánování sociálních služeb, který bude mít na starosti naplňování komunitního plánu. V závislosti na jeho kapacitě budou nadále probíhat setkání pracovních skupin či setkání k jednotlivým tématům. Minimálně jednou ročně (na podzim) se uskuteční společné setkání pracovních skupin za účelem vyhodnocení realizačního plánu, zhodnocení dopadu uskutečněných aktivit, projednání případných nově vzniklých potřeb v sociální oblasti a tvorby nového plánu na další rok. Setkání bude svolávat a zprávu o plnění realizačního plánu vypracuje na základě informací ze setkání koordinátor komunitního plánování.

Řídící výbor se bude setkávat jednou ročně na podzim po společném setkání pracovních skupin. Cílem setkání bude:

- projednání zprávy o plnění realizačního plánu,
- projednání příp. nově stanovených aktivit/opatření,
- schválení realizačního plánu na další rok.

Setkání bude svolávat koordinátor komunitního plánování ve spolupráci s Bc. Ilonou Jelínkovou, DiS., vedoucí Odboru sociálních věcí a zdravotnictví MÚ Domažlice. V případě potřeby bude možné svolat setkání řídícího výboru i mimo pravidelné setkání.

V době realizace komunitního plánu bude město Domažlice do roku 2024 aktualizovat informace o komunitním plánování ve webové sekci k sociálním a souvisejícím službám na Domažlicku.

Nejpozději v roce 2024 bude zahájena aktualizace komunitního plánu.